

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Platonis Phaedo - Cod. Aug. perg. 131

Plato

[Reichenau ?], [Anfang 15. Jh.]

Plutarch: Vita Bruti [lateinisch] / de greco in latinum conversa per Iacobum
de Scarparia

[urn:nbn:de:bsz:31-41921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41921)

33

Utra. M. Bruta. conuersa de gr
eco in latinum per litteratissimuz
vnum Jacobum de Scarpana ar
pana florentine diocesis Anno do
mini millesimo. cccc. 78.

MBruti progenitor fuit
Junius brutus: que prisca
romanorum in capitolio
ex erefixerunt mediū inter reges.
ensem fructū exerentem: quod is
cōstantissime tarquinos evertiss.
Ille ueluti quedam fulminei ensis
acies: durū et in exorabile inge
num natus. adeo animi intempe
rantis aduersus tyrannos fuit:
ut tam q̄ insano impetu uectus.
usq; i liberorum suorum cedem se
uient. hic uero brutus de quo nē
agitur: et bonarū artū disciplina
et philosophiæ studijs inbrutus:
moresq; suos natura graues et
humiles cuilibus negocijs exatas.
ad bonū et equū modestissime fe
ri usus est. Quare qui ob con sp
nationem que in caput Cæsaris ac
ta est. inimicitia inbrutum flagra
bant. si res ea magnificū et ge
nerosū quicq; affererat: id bru
to dabant. sui difficile durūq;
Cassio. Eratq; Cassius inprimis
bruto familiaris atq; beniuolus.

sed dissimili ingenio ac uariis i
purisq;. Serulia mater bruti fuit.
cuius genus ad abalam seruluz
referunt. qui clam gladio cinctus
Melum spūm sediciozū cuem.
et solitatione plebis tyrāndez
machinantem: in meduz foruz
traxit: ibiq; simulato colloquio:
eum obsequētes ferro confodit.
Maternū hoc bruti genus clare co
pertū habetur. Paternū uero qui
cæsaris gratia: odio quodam inbruti
extuabant: nō ab eo deducunt bru
to: qui tarquinos urbe eiecit. cui
ex eo dicant liberos supstites nullos
fuisse: nā eos occiderat. s; plebeui
ipm commemorant: et ex quodā
ipius bruti dispensatore genus
ducere: ipm q; nuper isenati acci
tum. Possidonius philosophus p
orem brutū narrat gemmos fili
os natu grandiorū ut habet hi
storia secum percussisse. sed tercia
unū eūq; infantes ex eo supstite
fuisse. a quo deinde eius fami
lie postentis omnis propagata
est. Pēterea assenti tempeitate
sua quosdā claros ex ea gente
floruisse uiros. quoz aliqui fō
nam ex bruti simulacro ducere
uisi sunt. De his hec cō memo
rasse satis sit. Serulie quā br
uti genitricem diximus: frater

fuit cato uticensis: quē auiculiū
primo deinde etiam socer. brutus
in primis romanorū omnium summo
studio habuit. philosophos grecos
ferme omnes ut his utamur ue-
bis. attigit. nec ullus ipsorum
discipline uel experis ul' ignarus
fuit. platonicos tamen enixe co-
luit. nouāq; ac mediā academi-
am linquens: ueterem fouit. o-
huic secte additus. Antiochum
Ascalo uitam ingenti admiratōe
obseruauit: cuiusq; finitē: prestāti
uirtute uirū amicitia sibi uixit.
ac uiuēdi comitē fecit. hic enī
doctrinē habitū. licet amulatis phi-
losophis longe abesset: uite ta-
men integritate ac humanitate
egregia primis equādis habeba-
tur. Empylus illi nomē. cuius
brutus ī epistolis suis bruti q;
domestici sepius meminērunt.
ob amborū uictū quem commu-
nes simul agebant. Is etiam
empylus erat orator. et de ce-
de cesaris opusculū quod brutus
appellatur nō ignobile edidit.
Latine brutus faciūdiā mili-
tarē bellisq; accommodata; exer-
cuit. Grece uero graue dicendi
genus: et laconū breuitatem
quodāmodo imitatus est. Ex
quo ī quibusdā epistolis suis gre-

as est adnotatus: ut ī ea quā iam
bello imphatus pergamensis scripsit.
ubi inquit. Audio uos dolobelle de-
disse pecunias. si sponte dedistis
fassi estis ī uirā. si inuita. hoc
ostendatis si contra eos sponte de-
deritis famis. Consilia uestra nil
pensi. restadae. quis horū finis exi-
stimate. Scripsit et alibi de pata-
reis ī hec uerba. Xanthū benefi-
cū meū cōtemnētes ī sepulc-
ro desperationis patriā posuere.
Patari se se mihi confisi. nihil
omittunt: sed oīa curant. que ī
rem libertatis sint. fas sit et uo-
bis aut patariorū sententiā:
aut xanthiorū fortunā eligē
huiusmodi epistolariū bruti ge-
nus est. que ex hac breuitate
notentur. Non dum adoloscē-
tie fines egressus: cū auiculo
suo catone: qui inptolameum
egypti regem. a senatu hostem
iudicatur: dux fuerat designat.
in cypriū est profectus. In qua
expeditione cū ptolemeus nece
accerfita se suaq; simul absumpsi-
isset. et cato apud insulam rhodū
oportunā morā ageret. Candius
uir bruto beniuolus. ad tutādas
regis opes a senatu missus ī cy-
priū: s; cato extimescens: ne ca-
nidius se se furto nō abstineret.

ut exēplo ē pamp
petere. Ibi enī redm
candius cōtra obuersā
brutus licet inuit
candius. ubiq; candium
disimulata
ne a catone a
improbā uide
liberaliter habuit. omē
curā ut u
nihil ad se per
uenit. Ueni ita omi
re solū
summis laudib;
et opes illas in
apud se ipm
romā adduxit. Ce-
i ubi ī manifesta
uere uiderentur. et
senatu. Cesar atq; popu-
referrent: credens est
palam celans ptes seq.
pater iam pndes ob
debet. S; ipse ī digni-
uatos pntos affectus
anteur. pretia pōpe
candius uisore esse q;
pōpe; senatus est: li-
cū obuiam illi fieret
candius salutaret. felus ī
pōpe; cōmans cū interfectōe
pōpe; debet colloqui. pōpe
pōpe; quā dux patrie cōstatu

bruto scripsit. ut exemplo e pamp
 hila Cypri peteret. Ibi eni redim
 ende ualitudinis causa obuersaba
 tur. ex quibus brutus licet inuit
 cypri nauigati. ibiqz cantouum
 modeste conueniens. dissimulata
 suspicionis caua. ne a catone a
 deo ignominiose improban uide
 retur euz liberaliter habuit. omes
 qz eam procuratoris cura ut in
 mor atqz uagus nihil ad se per
 tinere simulauit. Ueni ita omi
 studio et diligencia rei solutus
 fuit. ut a catone summis laudibz
 ornatus fuerit. et opes illas in
 argentuz redactas. apud se ipm
 ad sumens. roma adduxerit. Ce
 teru cum res urbis i manifesta
 seditione iuere uiderentur. et
 turbato senatu. Cesar atqz popei
 arma proferrent: creditus est
 brutus palam cesaris ptes seq.
 Nam eius pater iam pndez ob
 popeuz obierat. Sz ipse i dignis
 sumuz ratus priuatos affectus
 publicas anteur. preterea popei
 eaz existimans iustiore esse q
 cesaris. popeuz secutus est. li
 cet antea cu obuiam illi fieret
 eum minime salutarer. scelus i
 gens existimans cu interfectoe
 patris habere colloqui. pope
 io igitur qui dux patrie constitu

tus fuerat. se subiacens. Legatus
 cu festo. cui sialia sorte euene
 rat i prouinciaz proficiatur. Q
 ua inlegatione: cu nihil gloria
 dignum emergere posse cogita
 ret. et iam cesar atqz popeus de
 reuz suma certare statuisset. ex
 insula in macedonia uenit: spo
 te uniuersuz periculuz patrie subi
 tunus. Eius aduentu audito. fe
 runt popeuz sume letatu admi
 ratum: moxqz presenti ad sume
 xisse. ipm qz ueluti coetens pre
 stantiozem i aspectu omnium
 amplexatum. In castris p integs
 dies. nisi cu popeio ipso conueni
 ret. circa litteraz studiu codicelqz
 diuertebatur. Cui cure ne dum a
 lud dedit tempus. sz et illaz die
 que maxima illaz pharsalis clade
 antecessit. Erat media estas.
 et preter loca padulosa ubi ca
 strametati fuerant. calor i gec
 nec bruto aderant qui celeriter
 tentonuz attulissent: fessus aut
 hac uigi cura: cu meridies adue
 tasset. modice lotus cum pauca
 comedisset quiescentibus coetis
 aut de euetu future pugne an
 xis. hic usqz in crepusculum se
 pit. polybij epitoma coponens.
 Dicitur etiam cesarem uiru huc
 haud neglexisse. sz exercitus i

nis est adnotans: ut i ea qua iam
 bello imphans pergamens septe
 ubi inquit. Nudo nos dolobelle de
 disse pecunias. si sponte deontas
 fassi estis i unam. si inuia. hoc
 ostendens si contra eos sponte de
 deritis sumas. Consilia uestra me
 pensi. restadac. quis horz sumas
 stimate. Scripsit et alibi de pa
 reis i hoc uerba. Xanthoz uenit
 auz meū cotemnetas in septu
 ro despirationis patrie potate
 Patari se se mihi confisi. mi
 omittere: sed oia curant. qz
 rem libertans sint. fas sit et
 bis aut pataroru sententiam
 aut xanthozu fortunam de
 huuscemodi epistolari uerba
 nus est. que ex hac bruto
 notentur. Non dum adolus
 tie fines egressus: cu aui
 suo catone: qui in proleant
 egypta regum. a senatu bo
 iudicatur: dux fuerat. desig
 in cypri est profectus. In qua
 expeditione cu proleant
 accersita se suaz simul absump
 sset. et cito apud insulam rody
 oportuna mora ageret. Candus
 ur bruto beniuolus. ad raris
 regis opes a senatu missus i
 prius: sz cito extimescens: ne ca
 midus se se furto no abdicant

sui duces premonuisse. ut illum in
pugna non occiderent. si seruarent
qui si facilem se preberet liberaliter
duceretur: si capture obsisteret. eum
mitterent. nec uim aliquam sibi i
ferrent. Hec dicunt ob gratiam Ser
uiliæ bruti matris Cæsarem fecisse. N
ouerat enim cū adhuc esset adole
scens. seruiliã sibi insano amore af
fectam extitisse. Et quia eo tempore
quo hic amor efferunt brutus est
genitus: quodammodo creditū est.
brutū e Cæsare genitū. fertur autē
ardui motus catilinæ qui ferme re
p. euecterunt i senatu incedissent. et
cæsar atq; cato diuersis sententijs i
diffèrent. inter hec litterulam quã
dam fons delatam. cæsari redditi.
qui cū tante eam legisset. cato id eg
re ferens acclamasse perhibetū. rez
i dignam cæsari facere. qui colloqa.
qui litteras. medio i senatu ab hostibz
habeat. Ex quo cū plenzq; streperent.
et cæsar litterulam que admodū ipz
habuerat catoni dedisset. cato lecta
impudica seruiliæ foronis epistola. i
eam cæsari proiecit iquens. vince
ebne. atq; ad sententiã ac propositã
oratione extēplo reuersus est. Sic er
go amor seruiliæ aduersus cæsari
uulgo patuit. Ceterū expedita phar
salyca clade: cum pompeus p undaq;
se se pronperet. et castra obsideret:

clam brutus per paludem aquis pl
enam: calamisq; manantē noctu e
uasit. lanissaq; se se recepit. hinc
deinde cū scriberet. cæsar eius salutē
letatus est eūq; iubens ad se uenire
nō tantum ueniam illi dedit. sed
preter cæteros qui iuxta se forent
ipm maximo i honore detinuit. Cū
nemo dicere posset quo pompeus fu
geret: obq; id omnes anxij foret.
Cæsar spatium quoddam cū bruto
ambulans solus: huiusce rei sen
tentiã brutū rogat. cūq; uideret
ex quibusdã rationibus de fuga
pompeij brutum optime cōiectare.
Cæsar alia mittēs. iter in egyptū
arripuit. pompeus autē sicut ex
stimauerat brutus egypto besit ac
fatis cessit. Brutus deinde cæsari
cassio inclinauit. Preterea cum
cæsar in regem libyæ graui ua i
afficeretur. et magnitudine crimi
num ipsius obrueretur. pro hoc
suscepta caūa brutus. ipsum libe
rauit: multaq; illi prē suauit im
perij. fertur Cæsarem cū primum
brutus orantē audiret. ad amicos
conuersus dixisse. adolescens iste
quid uelit ignoro. quod eius uult
numis uult. Eius enim grauitas
que nō facile: immo nequaquã
ob gratiam flectebatur: s; ex habi
tu rationis tendebat ad bonū:

et q; effica impetu fructu.
uero proceus fuit in
modestã sine
quasi sine rubore in
magnum
improbans dicit
quod qui nihil audet
male sum
Traiecturus
ad uisus
et sapient: gallic asaly
ex quadam
Coeterna
et cōtumēdus
qui eas ut
cum
contingeret
et cōsolatio erat.
i gratiam
cum rediens ce
italiam: d
aut
quibus brutus presertim
brutus ipse cæsari
sua presentia gra
Cum plures
et ea que uocat
dignitate pre
manifeste costabat.
eam sortitus.
ex alijs p
differentes. tu
inter se ipsos in

ualido atq; efficaci impetu fruebat.
 Ad in uitas uero preces fuit in
 exorabilis: eoruq; modestia siue
 turpe silentiu. qui sine rubore in
 iusta regantur apud magnium
 uiruz acriter improbandis dicere
 solitus erat. quod qui nihil audet
 negare. sibi uidentur male suuz
 tempus instituisse. Traiecturus
 Cesar exercitur i lybiam ad usus
 catone et sapionez: gallie asalpi
 nae brutum prefecti ex quadam
 felicitate prouinae. Coeteras
 enim prouinaas et cotumelus
 et auaricia presiduz. qui eas ue
 luti captiuas turpiebant. cum
 male administrari contingeret
 brutus requies et consolatio erat.
 omnesq; accendebat i gratiam
 cesaris. Unde cum rediens ce
 sar circū ambularet italiā: d
 ulatissimū fuere spectaculu; cui
 tates quibus brutus presuerat.
 cum maxime brutus ipse ces
 ris bonorem. sua presentia gra
 tissime ad augeret. Cum pluz
 preture forent. et ea que uocat
 urbana maxima dignitate pre
 celleret. manifeste costabat
 brutū aut cassuz eam sortituz.
 Sunt qui dicant eos ex alijs p
 mis causis taate differentes. tu
 magis ex hoc inter se ipsos in

odium erupisse. licet affines esset.
 luniam enim sorore bruti Cassius
 uxorem duxerat. Alij contencioez
 hanc manuisse e. Cesare dicunt.
 quod inter utruq; se ingerens spe
 utruq; pascibat. Demuz imitati
 incensiq; animis ad certamen co
 stituti sunt. Certabat brutus glia
 et uirtute: cum mlta et splendida
 strenuitate Cassij apud parthos co
 parata. Que audiens cesar. amicos
 q; consulens. inquit cassuz aeq
 ora dicere. sed rei summa bruto
 esse dandam. Declaratus tamen
 secundus pretor Cassius e. no tan
 tum beniuolentiae habens ex hac
 qua fuerat. adeptus quantū uir
 cundiae ex illius amissione. Ce
 terū brutus alias ex potentia ce
 saris quatū uoluit habebat. Vo
 lenti enim fas erat amicorum
 omniu cesaris esse primus et
 plurimum posse: sed hinc eum so
 dales cassij abstraxerunt. ipsuzq;
 plane ipniam aduxere. Nondu
 enim ex contencione preturae ca
 ssio conuatus fuerat: cū illos au
 diebat orantes ne se se despiceret
 accessare mollituz: Cesariq; bla
 dius captum simulatas gratias
 tyrannicas illecebras fugeret. A
 Non enim honore uirtutis cesare
 esse sibi propitium sed ut omne

clam brutus per paludem aquas
 enam: calumniaq; manante nocte
 uasit. lantiaq; se se recepit. lant
 de uita cu scilicet cesar eius silu
 letatus est cuq; uolens ad scitu
 no tantum ueniam illi dedit sed
 preter ceteros qui meta se ferre
 ipm maximo i honore retinuit. Ca
 nemo dicit postea quo poptu
 geret: obq; id omnes ante frue
 Cesar spatium quoddam cu
 ambulans solus: huius rei in
 tentam bruti regat. cuq; ante
 ex quibusda; rationibus de
 pompeij brutum optime co
 Cesar alia mittes. uter uerq;
 anq;ur. Pompeius autē hanc
 stitauerat brutus egripit
 fans cessit. Brutus deinde
 cassio medauit. Preterea cu
 cesar in regem libye graui
 afficeretur. et magnitudine
 num ipsius obrueretur. pro
 suscepta caua brutus. ipm
 raut: multa; illi pre fuerat
 pen. fertur Cesarem cu p
 brutuz orante audire. ad
 conuersus dixisse. adolecens
 quid uelit ignoro. quod cuq;
 nimis uult. Eius enim graui
 que no facile: immo nequaquam
 ob gratiam accrebat. s; ce
 tu ratione tendebat ad bonu

eius robur animumque ad se traheret. aiebant. nec tamen cesar ipse absque huius suspicionem omnino erat. nec in eum absque calumnia. sed huius uiri magnitudine. dignitate. et amicos extimescebat. preterea eius fidebat consuetudini. Cum Antonius Dolabella apud cesarem primo rerum in nouarum criminaretur. non inquit se a pinguis et ac comantibus illis uis molestari. sed apallidis et maalentis. de bruto loquutus et cassio. Deinde quibusdam calumiantibus brutum. cesaremque morientibus. uti sibi cauere. manu pectori ad mouens. quid inquit non uidetur uobis brutum posse hoc expectare corpusculum. ueluti nemini nisi soli bruto. post eius fata tantum posse liceret. At qui in urbe omnium primus fuisse uidetur. eo tempore licet paruo. quo cesari obsequitur. suam gloriam strenue comparatam. parum opprimi uel extinguere permisit. Sed cassius uir furiosus et priuate magis inimicus cesari quam publice tyrannidi. illum inflammavit impulsitque. Diatur enim brutus dominatione grauiter tulisse. sed cassius odisse dominantem. et preter coetera quod ipsum criminatus est. etiam leo-

nes ablatos commemorabat. quos ipse edilibus ludis preparauerat. Hos enim apud megaram relictos. cum ciuitas capta est. Cesar freno detinuit. fertur has feras clades magnam megarensibus fuisse. Nam cum ciuitas iam iam caperetur. megarenses Carceres ferarum effregere. lassaruntque ipsorum uincula. ut mox irruentibus hostibus obicerentur. sed leones in ipsos huiusce rei auctores uisi sunt. in ermesque uiros fugientes tot lamant. ut hostibus ipsis hoc spectaculum miserabile fuerit. Hanc dicunt fuisse cassio conspiracy potissimum causam. falsa existimantes. Nam ex inuicem erat cassio naturalis quedam impatiencia atque difficultas ad omne tyrannorum genus. sicuti cum adhuc puer esset ostendit. cum ad eundem preceptorem cum fausto filio syllae graderetur. Cum enim hic inter pueros se efficeret. et patris suam monarchiam laudaret. insurgens in illum cassius calamos ipsi infregit. Quam rem uolentibus procuratoribus et necessariis fausti. feni atque decerni iudicio. inhibuit Pompeius. puerosque ambos una coniungens. de re iudicauit. Diatur tum etiam cassius hec uerba

... fauste: ante coram hoc
... conuenit illi quo unta
... ut es tibi iterum frangit
... quide erat cassius. Brutus u
... uerborum suorum sermones nullo
... suis plumbis rumoribus
... ad rem provocabant
... Apud enim statum
... qui regum
... est. Vtina
... et utina brutus
... Brutus ipsius tribunal bru
... retyr est. tali
... Brutus domus
... huius causam er
... adulatorum: qui
... honores ei dabit.
... coronas un
... adduceret.
... regem cesarem
... Sed secus ipsis obti
... Celsus tyrannus.
... cassius
... respondabant
... si brutus
... preberet. hoc
... manu i digne
... un qualis
... ipse reg
... ad esse existi
... in agendo
... uel postqua
... in suspensionem

dixisse. Eia fauste: aude coram hoc
 profere sermonem illuz quo urita
 tus fui. ut os tibi itenuz frangaz.
 Talis quide erat cassius. Brutuz u
 multi amicoruz suoz sermones mlti
 etiam cues plumbus rumoribus
 atq; litteris ad rem prouocabant
 incendebantq;. Apud enim statu
 progenitoris sui bruti. qui regum
 deleuit imperiu: scriptuz est. Utina
 brute nuc uiueres. et utina brutus
 esses. Preterea ipsuz tribunal bru
 ti praetoris: mane reptuz est. tali
 bus uerbis plenum. Brute domis
 neq; uere es brutus. horz causa er
 ant ipsius cesaris aduatores: qui
 alios inuidiosos honores ei dabat.
 et noctu status eius coronas im
 ponebant. ut plerisq; ad duceret.
 ut prodicatore regem cesarem
 appellarent. Sed secus ipsis obti
 git. sicut inuita Cesaris diximus.
 Amicos cum praetentaret cassius
 contra caesarem. respondebant
 omnes se assensuros. si brutus
 his rebus se ducē praeberet. hoc
 eniz nō audacie nō manuū i digē
 dicebant. s; dignitate uiri qualis
 est brutus. ut si inaperet ipse req;
 assereret. uis secum ad esse existi
 mabant. si abnueret. in agendo
 annos defuturos. uel postquā
 id perfecissent: in suspicionem

manifeste uenturos. Unde absq; o
 illo se pulchram habituros cam t
 nō censebant. hec secū reputans
 cassius. post contencionez illam.
 prior conueit brutuz. conuatiis
 q; animis. inter grata colloquia.
 ipsuz interogat. an idibus mar
 tys statuisset inter esse senatu.
 Se eniz audiuisse inquit Amicos
 cesaris de dominatione regia tūc
 relatuos. Dicente bruto se nō af
 futuru. quid inquit cassius si nos
 uocent. Meum est respondit brut;
 nō tacere s; tueri rem. p. et prohib
 tate emori. Tum elatus animis
 cassius. quis inquit romanorum
 te moriente id tolerabit. An nescis
 o brute te ipm. uel credis tribu
 tuum homines textores et taber
 narios inscribere. nō primos et op
 timos uiros. Ac coeteris quidem p
 toribus. largitiones spectacula et
 gladiatores. a te uero maiorum
 tuoruz debitum euerfionez tyra
 nidis repetunt. Ipsi omnia pro
 te pati parati sunt: te unū quales
 optant. Inter hec illuz amplexus.
 euz osculatus est. Deinde disiecti.
 ad eoz amicos cū his se ambo t
 uerterunt. Erat quidaz. Q. liga
 rius. inter pompeii beniuolos. q;
 ob pompeuz apud cesarem crimi
 natum cesar liberauerat. hic nō

nes ablatos commemorabat. qu
 ipse edibus ludis prepararet.
 hos eniz apud megari reuoc
 cu ciuitas capta est. Cesar tunc
 detinuit. fertur has fecas dote
 magnam megarensibus fuisse.
 Nam cum ciuitas iam iam cap
 retur. megarenses Carceres fru
 rum effugere. lassantq; ipse
 uncula. ut mox inuentibus
 istibus obicerentur: sed locos
 in ipsos huiusce rei auctores
 si sunt. in emesq; uiros fugie
 tot lamant: ut hostibus ipso
 hoc spectaculu miserabile tunc
 hanc dicunt fuisse cassio
 putionis potissima castit
 lla castimantes. Nam etiam
 erat cassio naturalis quidam
 pacencia atq; difficultas ad
 rimumoz genus. sicut cū ad
 ue puer esset ostendit. cū dicit
 praepotem cum fausto filio
 lle graueretur. Cum eniz huius
 pueros se efferret. et patris sui
 monarchiam laudaret. inuergit
 nulluz cassius calamos ipse
 git. Quam rem uolentibus
 amatonibus et necessariis fruct
 fem atq; decem uicinas. huius
 ut pompeius. puerosq; ambo
 una coniungens. de re uideant
 dicitur tum etiam cassius huius

ex crimine quo solutus fuerat. gratias habens. sed dominatione ob quam accusatus extiterat grauius ferens. erat cesari quidem inimicus. bruto uero maxima familiaritate conuictus. Adhuc tunc egrotantem accedens brutus. obligari inquit. en quo tempore egrotas. et ille confestim se cubito erigens. dexteramque bruti apprehendens. o brute respondit. siquid te ipso digni excogitas ualeo. Ex hoc inter notos quibus debebant. quos tentauerant. hec communicare coeperunt. Neque solum delectus fecere familiarium. sed assumpserunt etiam omnes quot quot ad bonum pro nos ac audaces. mortisque contemptores agnouerant. Quare Cicerone et fide preceptum. et apud eos beniuolentia singulari latuerunt. ne ipse qui natura audacie erat inops. preterea ex etate. senilem cautelam assumpserat. ac omnia suis rationibus ad sumam securitatem satagebat adducere. ipsorum promptitudinis robur obtineret. qui celeritate factoque egebat. Dimisit etiam brutus ex alijs sodalibus suis. Stallum epicureum et faonum catonis imitatore. quoniam e longinquo inter disputandum ac philosophandum. sermone circuito. illorum animos expertus erat. Inqt

faonius. bellum intestinum diuus esse. quam monarchiam ex legem. Stallus. Vin sapietis non esse. ob indoctum uulgus et insensatum. turbam periculumque subire. Quibus cum Labeo interesset. contradixit ambobus. Brutus uero qui hic sermo aliquid rationis habebat. male poterat solui. subiciant. demum Labeoni consilium communicant. quo annuente haud trepide usum est alius brutus cognomine Labienum. non tamen strenuus sine audacem. sed gladiatorum copias quos spectaculis preseruabat potestatem cesarique fidem. negotijs addere. cui Cassio et Labeone rem aperientibus. nihil ille respondit. Brutus prius ipsum conueniens. docensque se ducem huius rei esse. confestim libentem illum fecit annuere. Plerisque preterea aliorum optimos. ad hoc dignitas bruti adduxit. Qui omnes neque iuramento astricti. neque iter se fide tradita uel accepta. neque quibusdam sacris obnoxij. sic conspurationes hanc apud se habuere. sic eam conticuere. sicut ipsam pertulere. ut diuinationibus. sacrificijs. signisque deorum ipsam portendentibus. nulla negotio fides data sit. Coeterum brutus ueluti uir qui in urbe. dignitate. genere ac uirtute prior esset. secum meditans. et omne periculum

omnes hanc curam. fuit
animus
conuictus. Veri tamen
adon. si alia ab ipso
conuictus. alia ma
corde reuoluens. et
ipsius rei immo
nam quiescentem
latuit. quod i solitae
plemms erat. quod
quoddam et male fere
quod se se mouebat.
ut supra dicitur. ut
habuerant hanc ab a
conuictus i conuictem
sed eius priore uro
quod ad huc puellam. et ex
filia parui habentem nomine
hanc ipse duxerat. hanc
quoddam de gestis
seuatur. Cui sapiens esset
an amatore. preterea hanc
dignitatis referta. non
de arbanis sui cor
interrogare. qua sui ipsius hanc
conuictam sumeret. parui. acci
quod gladius. quo tonsore. iuste
conuictus. omnesque e thalamo
quod quas pellens profundum al
nis sui ager i curat. ex quo non
conuictus. uelociter dolo
re et uelociter febris ex hanc ipam

fecū uolens: omnes hanc curas foris
 apud se ipsius detinere: animum qz
 obtegere conabatur. Verū domi nec
 tu nō erat. idem. s; alia ab ipso p sō
 num ipsa cura efferebat. alia ma
 gis magisqz corde reuoluens. et
 indifficultatibus ipsius rei immo
 rans: uxore unam quiescentem
 minime latuit. quod i solitae cūe
 atqz turbis plenus erat. quodqz
 i solubile quoddam et male ferē
 dum cōsiliuz apud se se mouebat.
 hec erat portia filia ut supius dixi
 mus catonis. habuerant hanc ab a
 uiculo catone brutus i conjugem.
 nō ex puercia. sed eius priore uiro
 defūcto. quā ad huc puellam. et ex
 illo filii parui habentem nomine
 bibulum ipse duxerat. huiusce bib
 uli opusculum quoddam de gestis
 bruti seruat. Cū sapiens esset pō
 ca et uiri amatix. preterea laud
 uanae dignitatis referta. nō pūg
 est ausa uiri de archanis sui cor
 dis iterrogare: quā sui ipsius hāc
 experientiam sūmeret. parui acci
 piens gladius. quo tonsores aufe
 runt unguis. omnesqz ē thalamo
 pedisse quas pellens profundum ul
 nus sibi aegit i cure. ex quo non
 pauca sanguinis fluxus erupit. de
 inde post paucam. uehemētes dolo
 res et horride febres ex plaga ipaz

corripuere. Quia in re anxio bruto
 atqz id grauer ferente. cū dolor
 acrius ipam uirgeret. ad euz sic est
 locuta. Ego brute Catonis filia
 tuae domui data sum: non que ad
 modum pelex. ut cubilis solum et
 mense tecum pnceps fierem: sed
 ut communicare tecum leta cōmu
 nicare simul et tristia. Quae extuo
 conugio mihi sunt omnino qm
 non habeo. quae uero tibi ex meo
 sunt. quā habent demonstrationez
 suae gratiaz apud te. nisi passionē
 tuam ipa panter feram. et curas
 fidei dignas ego nō tolerem. scio
 muliebrem naturam fugilem esse
 ad archana ferenda. s; est o brute
 uis quaedaz et bonae alimonae et
 optime consuetudinis adingenuū
 mihi et catonis esse filiam et br
 uti conjugem datū est. his si ha
 ctenus minus credidi. nūc me
 ipsam agnouit ad laborem i uictā
 esse. haec locuta plagam ostēdit.
 ac periculu quod sponte sibi fe
 cit aperuit. Tum extentus brutus
 ac manus ad caeluz tollens. deos
 orauit: ut coeptis strenue sibi per
 fectis. fassint se uiruz portia dig
 num esse. deinde uxorez solatus
 modeste est. Coetenu; descripto se
 natu. ad quem manifeste cōstabat
 cesarem ingressurū: conspuatores

corde habens recte secudent: mo-
 neoq; ne maturetis. nō enī res ip-
 sa tacetur. hec dicens nō parvam
 suspitionē illis iniecit: quod omē
 id negotium praesentisset. Interea
 quidam e domo currit ad brutum
 nuntians sibi. conjugem suam mo-
 ri. porta enī futuro anxia: nec cu-
 re ipsius magnitudinē ferens. se
 ipsam domi uix detinebat. Ad om-
 ne praeterea murmur. ad omnem
 uocem: ut uates quae insano fu-
 rore bachi tenetur exaliens. que
 libet e foro uementēz interroga-
 bat quid ageret brutus. Multos
 etiam illic transibat. Tandēz
 cum tempus longitudine tereret.
 uis sustentari nequiuit: s; soluta
 exanimem et extinctam ipsam li-
 quit: priusq; domi se se reciperet
 Circūdedere eam sicut erat i media
 porta sedentēz exanimatio et inges-
 stupor. color mutationē accepit.
 et omnino uox faucibus haesit.
 Ad cuius rei aspectu acclamauer-
 runt ancillae: deinde uicinis ad
 limen domus procurantibus. statim
 exiit rumor: sermoq; sparsus est.
 quod porta moreretur. Ex tēplo
 tamen respirauit illa. et ad se re-
 dit. Ne a mulieribus suauissime
 fota est. Brutus hoc audito sicut
 decuit exterritus: publica tamen

minime liquit. neque domū ob do-
 lorem acciuit. Jam etiam cesar
 uenire nuntiabatur lectica delatus.
 Deliberauerat enim. ob infausta
 facta. magnum nihil in eo senatu
 sancire. se malam ualitudinez sim-
 ulans i aliud tempus cuncta differ-
 re. Cum e lectica egressus esset:
 occurrens sibi Popilius Laena. ille
 quē paulo ante diximus bruto et
 cassio cooptasse: ut eis oīa dū secū
 darent. p̄ multam horam colloqui-
 um cum Caesare habuit. qui omi-
 cū diligentiā atq; fide illuz audie-
 bat. Ex quo cōiunati. ut sic eos ap-
 pellemus nō intelligentes ipsius
 uocem. s; coniectantes ex quibus
 antea ex illo per coeperant. id col-
 loquiū esse cōspirationis iudicūz
 animis fracti. se se mutuo aspece-
 runt. fronte plane cōfessi. uo ex-
 pectandūz esse ut caperentur. sed
 cōfestim potius emori. Igitur Cassio
 et quibusdāz alijs manus impone-
 tibz super capulis gladioz. quoz
 subueste tenebant. euz ipsos clam-
 enudassent. brutus ad gestūz po-
 pily laene aspiciens qui studiose
 cesarem orabat. nō quosdāz cumi-
 nabatur. nihil locutus est. ob mul-
 tos alienos uiros quibus immisce-
 batur. sed leto ex uultu cassij socios
 exhortatus est. deinde post pauci.

feruntur dare uideant: nō q̄
 solum: astantes et differunt
 inter se uiros audiebant: s; ut
 ti caesi: uicina diligentiā cum
 deliberatione ac maturitate nō
 debant. Cuius quidāz qui nō
 euz subire uolebat. prouocasse
 ad cessare. et multum exclaima-
 testes adduceret: brutus ad al-
 tes aspiciens: me cesar inquit
 certe ualida uicta leges non pro-
 hibet. neq; prohibebit. Multa
 etiā alia turbulenta casu quodāz
 ti contingere. prius et mō
 quo procedit die cesar i senatu
 uenire tardauit. nā male factis
 dentibus factis: a cōiuge dū
 detinebatur praeterea. ea dū
 fissa prohibebatur auantibus
 cundūz uero: quod quidāz au-
 dens ad caesarem: qui ex cōspira-
 bus unus erat. dextera appo-
 sa. tu inquit o caesa archana
 bis occulisti. brutus ubi
 nūtiat. exterrito caesa: ridens
 ille. unde inquit o beate tam
 bito diues factus es. quod uel
 acangeris. ferme itaq; amphi-
 bola decoctus caesa. occulta
 text. ipsūz etiam brutus. et casu
 ur senatoris populus laena. et
 audistime salutarer. plande
 rans: deos inquit oro. ut que

lena cesaris dexteram osculatus inde discessit manifeste cognitus. quod pro se ipso. ob aliquod anceps negotium id colloquium cum cesare habuisset. Coeterum senatu ad consensus ingresso. alij curulem cesaris circumsteterunt. ueluti quiddam cum ipso collocuturi: cassium ferunt ad imaginem pompey uersum. illam ueluti animata orasse. Trebonius iuxta fores cune moratus antonium: secum colloquia produces eius extia tenebat. Ingresso porticum cesare: ei senatus surrexit. Deinde sedentem statim circumstant illi frequentes: Tillium Cimbrium ex ipso unum obiacentes pro exilio fratris orantes. Pro hoc orabant et simul omnes: ac cesaris manus apprehendentes. et pectus illius et caput osculabantur. his preces atque blandicias. cum cesar modeste primum mora contereret: deinde non desinetibus illis: ut assurgendo repelleret. Tillius utraque manu uestes ex umeris illius traxit. Casca primus. retro eum stabat gladium exerens: eum iuxta humerum uulnerauit. licet uulnus haud altius penetrauerit. Deinde obliuctante obplagam cesare: et magna uoce clamante. scelerate casca quid facis. ille graeco sermone fratrem nominans auxilium sibi petijt. Cesar cum a multis iam iam saucius foret: et obfi-

stere uolens se circum aspiceret. ut uidit brutum gladium in se emudatum ferentem. manum cascae quam tenebat dimisit: caputque suum ueste obtegens. corpus uulneribus liquit. Illi tum inter se ipsos imphati. multisque gladiis corpus ipsius aggressi se inuicem etiam uulnerabant. Unde brutus manum etiam plaga illius est. cum cedis in cesarem uulnerumque communicaret. Omnes tum et suo et cesis sanguine maduerunt. Cesar examinato brutus profectus in medio orare uolebat. et suasu suo: speque fiduciae senatum detinere: sed hi moctu acti: confuse omnino fugerunt. Unde circa fores persequente nullo seu urgente. plures praeter turba illi si: Statutum inter eos ualidissime fuerat. alium non occidere praeter cesarem. sed omnes ad libertatem reuocare. Coeteris tamen omnibus. cum de facinore cogitarent: placebat occidi etiam Antonium uiz contumeliosum monarchiamque fouentem. praeterea addentes cesari uires ex usu ac rei militaris peritia. obque id maxime quod natura elatus ac magis inhians consulatum cum cesare assuperat: eiusque collega tunc erat. sed brutus his consilijs se obiecit. primum aequitati inmixtus. deum spem habens mutationis antonii. Non enim ipsius agnouerat. ambitiosum atque tumetum

... in fine glorie cupit. sed
... illam sperabat pum
... ab ipsorum
... cum eis ad commune
... hinc igitur casus
... antonius. In hoc
... antonius timor
... sub plebs habitu fugit
... eo duce
... et cesis
... i capitolium pro
... uocabant.
... manauerit.
... unum
... casus tum
... nulla
... facta est: neque rapina
... cui fido
... multa etiam populi
... ad hos uires sic
... cum
... gratia po
... con
... Quae cum omnes lau
... eos descen
... illi i fori
... subsecutus
... i medio
... ab arte de
... constitue.
... licet
... parati.
... atque mode

unum et nimis glorie cupidus. sed
 ablato cesare illum sperabat patri-
 ae libertati conuenturum: ab ipsorum
 gratia allecti: cum eis ad commune
 bonum concurrere. his igitur causis
 brutus salutauit antonium. In hoc re-
 rum turbine Antonius timore in-
 utata ueste. sub plebeo habitu fugit.
 Qui uero cum bruto erant. eo duce i-
 manus sanguine respersi. et enses
 strictos ostendentes in capitolium pro-
 fecti: aues ad libertatem uocabant.
 Imito ceteris ululatus manauerunt.
 diuersionesque que admodum unum
 queque ex dolore ferebat casus tum
 ultum auxere. Verum postquam nulla
 alia caedes facta est: neque rapina
 quedam ullius rei patrata cum fidu-
 cia multi senatorum. multi etiam popu-
 larium in capitolium ad hos uiros asce-
 derunt. hic magno numero ciuium con-
 gregato. brutus uerbis gratiae po-
 puli et ipsi rei accommodatis cona-
 onatus est. O-uae cum omnes lau-
 dasset. et e capitolio eos descen-
 dere iuberent. confisi illi in fori
 descendunt. alius alium subssecutus.
 Brutum multi insignes uiri. in medio
 ipsorum splendide nimis ab arce de-
 duxerunt. ac in iustis constituit.
 Ad eius aspectum quam multi. licet
 ueluti greges ad tumultum parati.
 procurerunt et tacite atque mode-

ste rei finem expectabant. Proce-
 dente deinde ipso. omnes silentium
 sibi in dixerunt. Quod non omnibus
 grata ea caedes fuerat tum plane a-
 ptum est. Insuper enim orare o-
 cuna et accusare cesarem. contra
 ipsum multa uacide prorupere:
 ei que maledicentia ita perseuerarunt.
 ut iterum uiri in capitolio se recepe-
 rint. Quo in loco timens obsidione
 brutus. optimates qui illuc secum
 ascenderant. dimittit. existimans
 indignum ut qui causa non participa-
 rant: periculum subirent. Senatus
 nihilominus postera die cum con-
 uenisset in templo telluris. et An-
 tonius et plancius atque acer de
 abolitione caedis atque concordia
 contionarentur. censuit. non tantum
 ueniam conspuatoribus. sed senten-
 tiam de premium sibi dandis pro-
 tulit. his senatus consulto iure
 decretis. inde discessit. Antonius
 cum filium in capitolium obsi-
 dem misisset: spem optimam de
 se prebuit. unde brutus cum Coe-
 teris ab arce descendit. Quo facto
 cum conuenissent. alius alium o-
 mixtum complecti dextramque cum
 dextra coniungere. Cassius Antonius
 ad se trahens conuiuia domi
 recepit. Lepidus brutus: coeteri
 coeteros ut quisque cum quoque aut

amicia aut consuetudine affectus fuerat. Postera etiam die cum senatus mane conuenisset. Antonius laudibus prosecutus est. quod bellum intestinum iam onens extinxisset. deinde bruto ab astitibus omnibus multa proconia data: inde diuise prouinae bruto Cretam. Cassio lybiam. Trebonio asiam. et Cimbri bithyniam designauere. Alteri bruto gallia iuxta eridanum tribuere. Post haec de testamento cesaris eiusque funere cum sermones incederent. et antonius eiusque beniuoli censerent. testamentum palam esse recitandum corpusque cesaris efferi non occulte nec absque decore. ne ex hoc imitarentur plebei: pertinacissime contra dixit cassius. Orauit deinde brutus antonioque consensit: secundo hoc errore captus. Dum enim antonio parati causa sit statuendi conspirationibus graues et inexpugnabiles hostes. Permittens igitur que antonius defunere iudicauerat in senatu sanari: et ab omni spe deinceps euasit. primo quod testamento cum legauisset cesar. cum cuiuslibet septuaginta et quique drachmas. preterea plebi cum reliquisset hor-

tos qui transybeni erant. ubi nec est templum fortunae: ingens beniuolentia et admirabile desiderium omnes tenuit. postea funere per medium forum elato: ac antonio laudes iuxta consuetudinem pro rostris proferente. cuius multitudinem ad suam orationem commoueri uidisset: sermonem ad misericordiam cesaris flexit: uesteque illius accipiens sanguine maculatam. eam extendit: palam ostentans et ictus et uulnerum multitudinem. Ex hoc dignitatem et decus suam nemo suauit. Alii homiadas occidi clamabant. alij ueluti hactenus in funere conditum: ex ergastulis sedibamenasque turpientes et aggregatos unum per magnam pyram struxere. In qua corpus cum posuissent in medio multorum sacrorum. multorum inuolabilium scorumque locorum illum consecraruere. Quam primum flamma eluxit. hic inde irruens alius atque alius: semicombustos turpiens stupites. ad domos percussorum cucurere ut ipsas incenderent. Sed illi antea muniti effugere periculum. Cum uir quidam erat poeticus et qui in hoc crimine nihil communiuicauerat: sed amicus fuerat cesaris. hic

... a cesare uocari ad
... abnuisset.
... deinde cogi. tandem
... ad uiam
... quendam locum
... et stupidas
... Quod som
... habere. obigit ut ea
... Cum tamen
... cesaris funus: pudore
... quod non adesset. pro
... turbam quae iam u
... cognitus itaque et
... appellatus: creditus ce
... qui nuper in frequen
... cesarem trucidatus
... fuit antonii animam
... Quare brutus ceteri
... metu compulsi ex
... pueri. primumque apud
... sunt: ut quae
... plebis exicta
... foret: ad urbem re
... quod facile fore
... atque celen
... unquam. praeterea
... senatus habebant.
... eos dimittere q
... quae aeth
... illorum qui do
... inuenerant eorum
... comprehendit. In
... plebe ob anto

per quietem a cesare uocari ad
 conuiuium sibi uisus abnuisset.
 ab ipso orari. deinde cogi. tandem
 qz manu comprehensus. ad ua-
 sti et obscuruz quendam locum
 adducit. et inuitus et stupefactus
 illum sequi se uidit. Quod som-
 niuz cum haberet. obtigit ut ea
 nocte febricitaret. Cum tamen
 efferetur cesari funus: pudore
 captus quod non adesset. pro-
 cessit ad turbam quae iam ia-
 ureta erat. cognitus itaqz et
 ab alio appellatus: creditus ee
 anna ille qui nuper in frequentia
 i culauerat cesarem traditus
 est. hic furor antonij animum
 mutauit. Quare brutus ceteri
 qz conuati metu compulsi ex
 urbe discessere. primuz apud
 antiu conmorati sunt: ut quaz
 primu uacidia plebis exticta
 siue mollita foret: ad urbem re-
 uerterentur. quod facile fore
 sperabant ex repenti atqz celeri-
 ma mobilitate uulgi. praeterea
 quod propituz senatus habebant.
 Verum senatus: eos dimittens q
 annam tradiderant: quaesti-
 onem proposuit illorum qui do-
 mos percussorum inuaserant eoz
 qz plerosqz comprehendi iussit. In-
 terea per turbata plebe ob anto-

niuz qui monarchia ferme sibi
 constituerat. enixus coepit br-
 utus desiderari. praeterea expec-
 tari. ut spectacula quae ob praec-
 turam debebat praesens exolue-
 ret: sed brutus sentiens plerosqz
 qui sub cesare militauerant. et
 ab eodem agros ac ciuitates ac-
 ceperant: insidias sibi parare
 et paulatim urbi affluere: ro-
 man proficisci ausus non est.
 sed statuit ut eo absente: ludi
 fierent magnifice nimis et sup-
 tuose. elephantes enim cu emis-
 set quaz plures: iussit omnes
 spectaculis dari. ac parce nihil
 exponi. sed omnia abusiue etiaz
 tribui. Deinde profectus neapo-
 lim cum pluribus bacchi cultori-
 bus consuetudine habuit. De ca-
 nutio quoda qui in theatris ha-
 bebatur strenuus. ad necessarios
 scripsit ut no nisi uolentes illi
 ludis adduceret: no enim fas ee
 dicebat graeci queqz ui cogi. o
 Scripsit et acroni ipsuz orans
 ut omnino his spectaculis inte-
 resset. hoc ergo instatu cu esset.
 alia oritur mutatio uinionis ce-
 sari qui iam urbem adueneat.
 hic erat filius filiae sororis cae-
 sari. et testamento cesaris in fi-
 lium ad optatus heresqz relict?

In apollonia is moram ducebat. cum cesar occisus est. et litterarum studio operam dabat. preterea ibi expectabat caesarem qui nuper expeditiones in parthos statuerat. Audita caede cesaris hic ad urbem accessit. ubi primum fauores plebis alluens. et assumens sibi cesaris nomen: argentum etiam testamento relictum diuidens ciuibus. in Antonium sediciose se habuit: stipendiaque distribuens. multos qui militiam sub cesare acceperant ad se traxit. postquam uero acerio antonii odio fauebat partibus cesaris: hoc exterritus brutus acerio scribit quod dominum moleste non ferebat: sed eum qui dominum oderat ueretur. praeterea in re. p. domesticae futurus partes eligeret. scribens et inueniens quod uir bonus esset Caesar. Sed nos inquit progenitores. neque dominos sustinuerunt. hoc tamen in tempore. neque manifeste bellum deliberauissent cogitatus brutus est: neque plane quieturus: sed unum tantum modo censuisse: non seruire scilicet. Admirabatur autem acerionem: quod bellum civile periculosum et graue timeret: turpe uero concordiam et infamem non expauesceret: premium poscens quod anto-

num a tyrannide eiceret. cesarem tyrannum constituere. Talis in primis epistolis fuit brutus. Jamque his ad Cesarem. alius ad antonium partibus atque militibus ceu subhasta uenibus. ad eum concurrentibus qui stipendia maiora dedisset. rebus desperans brutus. italiam relinquere statuit. terrestrique itinere per lucaniam ad Eleam mari adiacentem peruenit. Ex hoc loco portam romam repetendam. dolores quibus urgebatur uero tentauit oculere. sed generosa atque magnanima a pictura quadam prodita est. Ex graecis enim hic testis hector uidelicet troiam exiens ab andromacha comitatus que insulam sibi portabat. oculosque in uero fingebat. hec cum aspiceret portam et similitudo passionis ipsam ad lacrimas liquefecit. pluresque per diem portam huc accedens miserandos ploratus emisit. Qua in re cum acilius quidam bruti benivolus: usus quos andromacha ad hectorem habuerat recitasset. hector tu michi nunc pater es. tu frater et optima mater. Tu michi uir dulcis. subinde brutus sed michi inquit ad portam uersus hectorem perferre non licet. Te tua pensa decent. telam Calathum repose. Inallisque iube. Corpore eius natura deficiat a uirili strenuitate.

Mente

... pro patria non ...
... hoc in ...
... filius tradidit ...
... inde brutus arbenas ...
... Quo apud ...
... et benonibus et ...
... apud hospitem quendam ...
... Audens intrare theonem ...
... et statipum ...
... philosophiae cum ipso ...
... ac omnino ...
... iudicabatur. ...
... abique suspitione ...
... in macedoniam emi ...
... eos alluens ...
... militarent. Praeterea ...
... philosophiae ...
... apud sese susce ...
... fuit acerionis fili ...
... coeteros precipue laud ...
... re ipsa seu somno ...
... illum admirari ita ge ...
... ac ita tyrannos exolu ...
... bellum brutus se manife ...
... audiens romanis ...
... quibus. ai pecunias quas ...
... ad dua. et illarum ...
... priorem esse unum loci ...
... apud caristum ...
... factus est. Colloquio ...
... cum ipso ...
... ac acceptis numis. ...
... duxat. coqz

Mente quoque pro patria non minus
 quam nos ipsi utilis. hec in istis
 suis bibulus porcae filius. tradidit
 Digressus inde brutus athenas
 nauigauit. Quo a plebe aude sus-
 cepto et honoribus et decretis
 ornato. apud hospitem quendam
 mansit. Audiens interea theomne-
 sti academiay. et cratypum peri-
 pateticum. philosophiae cum ipsis
 operam dabat. ac omnino circa
 id solum uacare iudicabatur. Rex
 circa rem belli absque susceptione
 operabatur. In macedoniam enim
 misit herostatum. eos alliaens
 qui ibidem militarent. Praeterea
 iuniores qui athenis philosophiae
 operam dabant. apud sese suscepit.
 in quibus fuit ciceronis filius
 quem inter coeteros praecipue laudat.
 in quibus re ipsa seu somnio
 ductus. se illum admirari ita ge-
 nerosus ac ita tyrannos exosus.
 Cum ad bellum brutus se manife-
 ste exposuisset: audiens romanam
 quasdam naues. cum pecuniis quas
 multas ex asia adducit. et illarum
 ducem praetorem esse uirum iocan-
 dum sibique notum: apud caristum
 obuiam sibi factus est. Colloquio
 deinde cum eo habito: cum ipsius
 persuasisset: ac acceptis nunciis.
 festum splendidum duxit. eoque

maxime. quod hac ipsa indie pri-
 mum in lucem aeditus fuit. ut er-
 go ad portum peruentum est: liba-
 tiones factae atque lactiae deuictio-
 na bruti. et de populi. r. libertate.
 hic tum cuperet brutus. magis re-
 ipsam laetificare. per magnum gra-
 tiam exposat. Quo accepto nulla
 motus occasione: uersus hunc pro-
 tulit. Sed me fors misera. et latoniae
 perdidit infans. Praeter. hec in
 hystoria reperitur. brutus in ca-
 pua quam in philippis ultimam ac-
 git. apollinem insignem militibus
 tradidisse. Unde existimant eam
 pronuntiatione huius infortunati
 conflictus fuisse portentum. Coeterum
 Antistius ex quibus ad ministrabat
 apud ytaliam. quingenta milia
 acens bruto dedit. Quot quot mi-
 lites ex exercitu pompeii in thessa-
 lia uagabantur aude ad brutum
 confluxerunt. Anna equites quin-
 gentos abstulit: qui dolobellae
 in asiam ducebantur. cum dimitti
 adi applicasset. qua plura arma
 quae Antonio ferebantur nactus
 est. Iussu eius prius cesaris haec
 parthaci parabantur ad bellum. h-
 ortensio praetore macedoniam si-
 bi tradente: praeterea reges ac p-
 principes arcumiam cum ipsius
 adderentur partibus. nuntiat.

num a tyrannide cecret. celum
 tyranni conuocet. Talis ipse
 epistolas fuit brutus. Jamque
 Celsum. alio ad antoniam puerum
 atque milibus cum subacta uer-
 libus. ad eum concurrentibus qui
 stipendia maiora dedisset. rebus
 desperans brutus. italiam inquit
 stratur. terrestrisq; inuocet y luctu
 ad eam man ad uentem y luctu
 Ex hoc loco porta roma repenti-
 dolores quibus ingrebat utri-
 tuit oculis. sed genocis atque
 magnanima a pictura quadam
 dita est. Ex graecis erat hic tra-
 beator uidelicet troiam caenis a
 andromacha comitatus que om-
 sibi portabat. oculosque i uero in-
 gebat. hec cum aspiceret porta
 similitudo passionis ipsam ad la-
 mas liquebat. pluresque p drom
 porta huc accedens miseranda
 ploratus emisit. Quia in re ca-
 luis quidam bruti benivolus. ubi
 quos andromacha ad bectorem
 bucat recitasset. bector tu michi
 nunc pater es. tu frater et opti-
 mater. Tu michi uir dallas. sibi
 brutus sed michi inquit ad pira-
 uctus bectonis pferre no licet. U-
 tua pena decem. relam Calabry
 rapose. Inallisq; uibe. Corpore
 nauis dehat a uinli struente

Mente

Caius Antonij frater ex italia pro-
fectus ad copias quas epidauri et
apolloniae Sabinius continuenter
celenter aduentare. Unde desiderans
brutus praevenerit ipsum ac preoc-
cupare milites. prouocatis comi-
tibus suis. per loca graua atq; a-
spera: Caelo etiam affluente ni-
uibus proficiscens. suos per mil-
tum comitatus sibi portantes an-
tecessit. Cum apud epidaurum
accessisset. ex labore ac frigore
defecit. Haec passio maxime co-
tingit in uali tempore: uimentis
et hominibus lassis. seu quod ca-
lor. cum is ex frigore et obtura-
tione meatuum intus in corpore
comprimatur. confestim abus stom-
achi consumit. seu quod rigidus
et acutus quidam spiritus ex nunc
procedens corpus illud: corrup-
tiq; caliditate quae ab ipso fo-
ras egreditur. huiusce enim
morbi sudores caliditas prebere
uidetur. quae circa corporis cute
extincta est. frigidus obuium si-
bi factus. haec in coeteris anima-
libus dubia magis sunt. Cui de-
fecisset animi brutus. nullusq;
in castris aduiscendus abus habe-
retur. eius comites coacti sunt
ad hostes confugere. Unde cum
ad portas ipsorum profecti fo-

rent: custodis abum pertinere.
Qui audito bruti casu: aduenerunt
et ipsi: bruto abus potumq; fae-
tes. ex quibus brutus ut urbem
nactus est: non solum istos sed
coeteros omnes huiusce urbis
horum causa summa humanitate
tractauit. C. uero. Antonius ap-
polloniae applicauit. illic milites
qui uiam fuerant conuocati. s;
postquam eos nouit bruto deditos.
praeterea apollonates sensit b-
ruto obsecratos urbem linques-
buthrotum profectus est. primum
q; in itinere ipso tres cohortes a-
misit a bruto caesas. deinde loca
quae circa byllides ualide preoc-
cupata fuerant. superare conat-
praelium cum acerone committens
uicitur. hoc enim duce tum brutus
utebatur. multaq; per eum stren-
ue gesta pertulit. Cuius cuius nac-
tus esset in locis paludosis lon-
ge distractum. manus conserere
passus non est s; circum equitans
suis iubebat ut abstinerent. ue-
luti hostes confestim propria pre-
da futuri essent. Quod contigit
ita ut dixit. Illi enim se ipsos cum
duce dedidere. unde iam magna
potentia bruto fuit. Tempus
uero non paruum. brutus cuius
in pretio habuit. et in signa e-

... illi non abstat.
... alij q; multa ac
... a roma scriptum. illi
... uiscus. Verum cum
... danalus conuenit
... inuandit
... nam impositus custo-
... est. Coeterum ma-
... abduce deficiantibus
... apollonia uocantibus br-
... inquit brutus hanc
... consuetudinem. si
... ad principem pro-
... et quod cum omni uici-
... qui perpetuerunt ex ali-
... ut principis ut emul-
... Ex quo cum auertisset
... rogassent. eam
... Interea cum
... profectus: e ro-
... mutatioe
... Junior enim Cesar
... Antonius nitebatur.
... ex italia illi cecisset.
... se timendum omnibus pre-
... ad consolatum aspirans
... ac exercitum
... ure huius impense no-
... disponens igitur has
... senatus grauari et ad
... sens oculos flectentes.
... indignantibus bruto se
... ut in prouincias con-

rent: custodij abum pertinet.
 Qui audito bruti casu: aduocato
 et ipse: bruto abuz potius fuit
 res. ex quibus brutus ut urban
 nactus est: non solum istis sed
 coeteros omnes bruti: ut
 bouz causa summa humanitate
 tractant. C. uero. Antonius ap
 pollonij applicat. illic milites
 qui uiam fuerant conuocati.
 postquam eos nouit brutus dedit
 praeterea apollonates sentit
 tuto obsecratos urben unquam
 butbroci profectus est. primum
 qz in itinere ipso tres cohortes
 misit a bruto caelas. deinde in
 quae arca byllidex ualde prae
 cupata fuerant. superare con
 praedix cum acerone committit
 uiaur. hoc enim dicitur tu brutus
 urebatur. multa qz peam stren
 ue gesta perulit. Cuius cum tu
 casu esset in locis paludosis lon
 ge distracti. manus conserere
 passus no est: sed curam equorum
 suis iubeat ut abstinerent. ac
 luti hostes confestim propria
 du futurum essent. Quod conuoc
 ita ut dixit. Illi enim se ipso a
 duce dedit. unde iam magis
 potestas bruto fuit. Tempus
 uero no paucum. brutus enim
 in pretio habuit. et insignia

sue dignitatis illi non abstulit.
 licet ut ferunt alij q multa ac
 acerio ipse a roma scripserunt. illu
 qz occidi uisenerunt. Verum cum
 in coepisset danailuz conuenire
 cu duabus reliqz in nouande st
 udiuisset. nam impositus custo
 diae traditus est. Coeteruz mul
 tibus eay abduce deficiantibus
 et in apollonia uocantibus br
 utuz. no inquit brutus hanc
 esse romanoruz coesuetudinem. s
 oportere eos ad principem pro
 pfiata et apud eum orare ueiz
 et ea que perpetrauerunt excusa
 re delicta. ut principis ira emol
 liatur. Ex quo cum auentasset
 illi ueniamqz rogassent. eam
 brutus indulxit. Interea cum
 esset in asiam profectus: e ro
 ma rettulit nunciis mutatioez
 reuz ibi fuisse. Junior enim cesar
 ad uersus Antoniuuz nitentur.
 qui euz ex italia illuz eieasset.
 iam se timenduz omnibus pre
 buit. ad consolatum aspirans
 praeter legem. ac exeatum i
 alens. urbe huus impense no
 indigna. Aspirans igitur has
 ob causas senatuz granari et ad
 brutuz foris oculos flectentz.
 praeterea inclinantez bruto se
 tenas. ac rei prouincias con

firmantē. extimuit: confestimqz
 ad antoniuum mittens ipsum ad
 amicitiam prouocauit. Deinde
 copias ubi sistens consul est
 factus: non dum adolescens
 aetate perfectus. s; uigefimus
 agens annu: que admodum
 ipse in suis conmetariis dixit.
 hoc facto statim aduersus co
 spiratores de patrata caede pro
 posuit: quod uirū dignitate i
 maximuz indeminatuz occidisset.
 Ad cusatores bruti constituit.
 l. Cornificum. Cassij. M. Agrip
 pam. Qua in re euz illoz causa
 respondete nullo dehta foret.
 coacti iudices sunt proferre
 sententiaz. fertur cu prece ut
 consuetum extiterat e tribuali
 brutuz uocaret ad iudices. uul
 gus manifeste duxisse suspicia
 optimatesqz oculos iterram de
 fixis silentiuz egisse. P. uero
 filiauz lacrimauisse. moxqz pa
 ua intenecta mora e proscryp
 tis unuz ex brutis nea damna
 tum. Post haec triu uin coalia
 ti cesar. Antoniuuz. et lepidus.
 prouincias partiti sunt. ac cedez
 proscryptionesqz ducentorum
 unoz fecere. in quibus et ace
 ro ipse occasus est. haec cum
 nuntaretur i macedonia coact

brutus hortensio scribit: ut. C. An-
tonius occideretur: inbruti Cicero
nisq; uindictam. hic enim ami-
cus brutus genere propinquus
extiterat. his ergo ex causis An-
tonius postea cum hortensium
in philippis comprehendisset: eius
monumento fractis uigulauit.
brutus causam cedis ciceronis i-
erubuit magis ut inquit quam
denece doloent. Quia in re ami-
cos suos romae uiculabat: qui
excoruz causa magis fuirent:
quam culpa tyrannoz. praeter
ea presentes atq; uidentes eos:
illa expectare posse dicebat: quae
sibi tolerabilia auditu no erant.
Cum exercitum iam iam amplius
et splendidus traicisset i aliam
classem ibithyma et apud Ciri-
cum liquit. terrestriq; itinere p-
ficiens. Ciuitates sibi confirat
interq; illarum principes: si quid
oportuerat iudicauit. In syriam
etiam misit ad cassium ipsum re-
uocans ab egypto. Non enim aie-
bat se ipsos obpnnapatum era-
re. sed ob patriae libertatem co-
pias comparare quibus tyrannoz
opprimerent. oportere igitur se
ipsos dicebat memores esse. pro-
positumq; seruare: neq; ab italia
longe abesse: sed eo festinare a-

uibusq; succurrere. his cum pa-
raret Cassius inde abiens bruto
fit obuiam: uixtaq; finyriam:
i mutuum colloquuz uenere.
tum primum ex quo apuro athe-
nensi disiecti. Cassius syriam. b-
rutus macedoniam petunt. loca-
tia ergo utrisq; ingens: fiducia
aq; praeterea ob copias quas u-
terq; ductabat. Cum enim exi-
talia egredierentur similes fugi-
tiuis exulibus uisi: inopes in her-
mes. non solam unius ordinis
nauem: no militem unuz. non
ciuitatem unicam habentes. Inde
paruo minium tempore elapso
couenere. nauibus: peditatu: i
equitibus. opibusq; ita copiosi:
ut digni iudicarentur pro roma-
na libertate certare. Coeterum
uolebat Cassius aequales honoz
bruto tribuere: sed preueniebat
huic rei brutus. qui ut plurimum
accedebat ad cassium quod aetate
praecederet. corporisq; labores
no equaliter secuz toleraret. Er-
rat opinio cassium in re militari
aptissimum esse: uacidia asper-
metuq; extimescendū. cu dome-
stias quoq; usui primum et scom-
atis audum. Brutus ferunt uir-
tutibus suis a plenisq; amatu:
ab amias desideratu. praeterea

ab optimis. hinc
nam maxime clemente f
magnum. et aboi
voluptate. et uantu in
etiam rectam et
ad bonum acquies
maximam sibi gloria
fidei uoluntate. in electa
quam allupit. Non em
ille populus. si celans me
sperabatur utq; di
atq; potentia. suam cele
si semper rerum
nomine consulimus et di
aut alia minon dignita
consolatus. hunc uo
ac iracundum o
quaestus gratia a
ferme existimabant o
atq; i armis esse ac
quod dominationem qui
ma dicitur: non pa
libertate. Coetera ceteri con
quae hactenus precesserunt.
nam. ac carbonis premia
predam saluam patriam
ferme ut ita loquar pro
patriae certauerunt. br
ut cum hostes hunc mutati
liberum impoierit. Sed constat
in talis ab antemo auduisse
quod solum putabat bru
in uisite celarem asplendore

admiratum ab optimis. hostibusq;
erosum. nam maxime clemens f
uit atq; magnanimus. et ab oi
uacundia. uoluptate. et auantia in
tactus: mentem etiam rectam et
inflexibilem ad bonum aequiq;
conseruans maximam sibi gloria
auxat et fidei aduimetur in electoe
partiu; quam assupit. Non enim
magnus ille popeus. si cesans uic
tor euassisset. sperabatur utiq;
dignitate; atq; potentia; suam exle
gibus dimissurum. si semper rerum
potiturus: nomine consulatus et di
ctaturae. aut alia mitiori dignita
te plebem consolaturus. hunc uero
cassius impetuosus ac uacundum o
uiri ac pleriq; quaestus gratia a
recto deuius. ferme existimabant o
omnes errare. atq; i armis esse ac
pencilis. quod dominationem qua
dam sibi machinarentur: non pa
triae libertate;. Coetera eteni tem
pora quae hactenus precesserunt.
Cumne. Manij. ac carbones premij
in medio. predam salicet patriam
ponentes: ferme ut ita loquar pro
tyrannide patriae certauerunt. br
uto nec etiam hostes hanc mutati
onis labem imposuere. Sed constat
no nullos ab antonio audiuisse
dicente. quod solum putabat bri
tum inuasisse cesarem asplendore

et bono patriae ductu. Ceteros uero
ex inuidia atq; odio inuitus cons
puasse. Unde brutus no potentia; ta
tum quantum uirtutibus notus e
rat. his enim inmixtus iam iam pe
riculo uianus scabit ad atticum. opti
mo instatu mentes suam locatam
esse. aut enim uictor romanam rem
p. liberabo. aut moriens aseruitute
euadam. Nly licet uitae certitudine
atq; securitate; sibi proponant. tu
incertum est. an cum libertate uic
turi sint. siue morturi. M. Antonij
inquit mentem poenae daturum.
qui cum posset in brutis et Cassijs
atq; catonibus numerari: se ipsius
octauio adidit. qui licet modo cum
ille non superetur. post paucum tam
cum illo pugnabit. hec quidem op
time deuenturis brutus diuinasse
uisus est. Coeterum pecuniarum
quas Cassius quam multas firmiter
ac collegerat: uisus est ut cum bruto
participaret. Quae enim brutus ha
buerat. cum struxisset classem qua
omne uentus mare subiecerant.
expendiderat non per misere tame
amici Cassij illas dari. dicentes ac
qui non esse. ea que parte teneret
et cum odio congregasset. brutum
accipere. et cum ipsis magnum a
pud populum fieri: gratiosusq; mi
litibus esse. Nichilominus Cassius

omnium illarum parte tertium illi
dedit. Post haec iterum diuisa p
agendorum diuisione cum Cassius
insulam rhodum in coepisset: non
ut decuit rebus usus est. et cir
ca inclementiam maxime. huius
autem in ingressu insule. cum
appellaretur rex atque dominus:
respondit se neque regem neque
dominum esse. sed regis atque domi
ni interfectorem. Brutus uero ly
cios pecuniam exeratimque popo
sat. sed Nauacates qui princeps e
rat ipopulo postquam ciuitatibus
persuasit bruto dissentire. et col
les quosdam tamquam iter clau
suras premuniri fecit. brutus p
imum praudentibus ipsis equita
tum immittit a quo sexcenti tri
adati. deinde loca atque castella
expugnans captiuos omnes abs
que redemptioe dimisit. uelut illos
ad suam beniuolentiam adductur
sed hi pertinaciores facti sunt. ir
acundia augentes ex daunis qui
passi fuerant. clementiamque et hu
manitatem omnino contempsere.
quousque brutus eorum bellicosissim
os persecutus apud xanthum eos
obsedit qui iuxta ciuitatem labete
flumine: sub natantes in moe
nia euasere. capti tamen retibus
plenaque fuere que usque ad una

aquae demittebantur. Summitates
enim retum. tantinnabula que
dam appensa habuere. quorum so
nitu plane cognoscebatur subna
tante in retia inardisse. Coeterum
cum xanthi machinis quibusdam
romanorum iruissent. igneque ip
sis iniecissent a romanis cogniti.
ut se recoepere in moenia. spirante
in eos ualidissimo uento. ex fauibus
flama ad ligneas turres delata
est: ac deinde ad uiana res ciui
tatis domos ingressa. Ex quo
timens brutus urbis incendium
militibus suis iussit. ut ad extin
guendos ignes hostibus auxilio
forent. lycios deinde impetus
quidam diuus et dictu incredibi
lis ad desperationem accepit:
quam desiderio mortis per similem
quis iudicaret. liberi enim et ser
ui cum filiis atque coniugibus i
suis. praeterea omnis aetas ac
omnis sexus. hostes ad compri
mendos ignes in missos: e moe
nibus reiciebant. eosque ferre ha
ud cessabant ipsique calamos. li
gna. omneque ignis fomentum
afferentes. ignes in urbem indu
cebant: omnesque materiam ipsi pre
bentes. omni que quo poterant in
odo nutrientes incendium. ut la
te flamma se sparsit: et ciuitate

omnium undique multa
de miserato brutus: fons
autem audacissime auxilio
deinde manus exte
recedat ut sibi ipsis parte
saluarent. Sed hi m
te urbis intem si omnino
ipsi perdetes. non solum
militum si pueri paruali cum
non ac uulnata igni insula
Quid uero ab excelsis mans
dus precipitauerunt. Alij suom
tatis casibus uigilant: pome
ebant: ut se ferrent. Com
e autem inuenta mulier est
ne laqueum se appenderit. qua
pauca infantem nimbis sta
placuit. quae incensis arden
tibus. domum cobussit
in spectaculum ferre magnum
ad brutus passus non est:
tius audiri collactimant
nihil autem premum militib
is. qui homines hanc saluasset.
tantum tantum centum et qu
pagura fuisse qui salute suam
numme effugerunt. xanthi er
go et uoluerunt fata per multa
tempore suae euectionis cursum
colitas simul audacia progen
trian suum: eadem in noua uen
tu enim eandem urbem. bello p
se. simulat incendentes. se ipsi

arcu plexam undiq; multa eluxit
 eos miseratos brutus: fons artu
 equitans audissime auxiluz ipis
 obtulit. Deinde manus extēdes
 eos orabat ut sibi ipsis parcerent.
 urbemq; saluarent. Sed hi nihil
 his uerbis intenti s; omnimode se
 ipsos perdentes. non soluz uir ac
 mulieres s; pueri paruuli cum cla
 more ac ululatu igni insiliebant.
 Quidā uero ab excelsis muns se
 ipsos precipitarunt. Alij suorum
 patriū ensibus uiguluz pōngebat.
 orabantq; ut se ferrent. Consiūp
 ta ciuitate inuenta mulier est
 que laqueo se appenderit. quae
 paruū infantem manibus strā
 gulauerit. quae incensis ardens
 lampadibus. domū cōbussent.
 hoc spectaculuz ferme tragicum.
 uidere brutus passus non est. ue
 ruz i eius auditu collacrimauit.
 Constituit autē premuz militibz
 suis. qui hominez hūcuz saluasset.
 Dicunt hos tantum centū et qui
 quaginta fuisse qui salutē suam
 minime effugerunt. Vanthij er
 go ut uisserunt fata per multa
 tempora suae euectionis cursum
 consecuti simili audacia progeni
 torum suoruz cladem in nouauerē
 Illi enim eandem urbem. bello p
 laz similiter incendentes. se ipōs

ab sumpserē. Verum brutus pata
 reorum ciuitatem aspiciens con
 tra se ipsuz inuit. eam inuadere
 noluit: similem desperationem et
 crudelitatem timens. habens autē
 quāsdā ipsorum mulieres captiuas.
 eas non redemptas set omnino li
 beras. dimissit. Quae coniugibus
 suis qui insignes ingente patri
 reorum erant: debruto narrātes.
 quod uir esset continentissimus
 atq; iustissimus. eos bruto cedē
 suaserunt: ciuitatemq; tradere. Ex
 hoc 7 alij hos inuitati se ipōs bruto
 commiserē. potiti duce optimo et
 preter spem uirō beniuolo. Qui
 ai cassius rhodios ferme eadem
 tempestate coegisset. ut aurum
 et argentuz quod quisq; priuati
 sibi collegerat. ipsi afferet. ex
 quo crater octo milia talenta
 coacta sunt: publice uero ciui
 tatem in quingentis alij talētes
 damnauerat: ipē alycus centū
 et quiquaginta talentis exactis.
 cum his nihil aliud fecisset in
 iuriae: in lonam profectus est.
 Multa equidez hoc tempore me
 moria digna fecit. honores poe
 nasq; in benemeritos statuens.
 Vnuz quo et ipse romanorūq; o
 optimi: Laetati sunt. exprimaz.
 Cum pompeius magnus egypto

aquae demerantur. Summum
 enim reum. tantum abula q
 dam uentis habuerit. quatenus
 ntu plane cognoscatur. sicut
 tante mta modisse. Coctoz
 cum xanthij machina quibus
 romanorū inuissent. igitur p
 sis in ientent aromatis cogit
 ut se reciperē in moena. spū
 in eos uulotissimo uento. cōfusa
 flama ad lignas turres dēlat
 est: ac deinde ad uicinia res ca
 tans domos ingressa. Ex quo
 timens brutus urbis incedit
 militibus suis iussit. ut ad ceter
 guendos ignes hostibus au
 forent. hucos deinde impetu
 quidā diuis et dictū incedit
 us ad desperationem accipit.
 quā uolūntate mortis pūmular
 quis iudicaret. libon enim et ē
 ni cum filijs atq; coniugibus
 suis. praeterea omnia acta
 omnis sexus. hostes ad uic
 mendos ignes in missos: e m
 mbus reiciebant. eosq; ferre
 no cessabant ipsiq; calūmā
 gna. omneq; ignis foment
 afferentes. ignes in urbem
 cedant: omneq; materuz ipōs
 bentes. omniq; quo portauer
 od nutrentes incendit. et
 te flamma se spārit: et uic

atq; pelusio propinquaret. quādo
magnum illum principatum ami
serat. et a cesare fugiebat. curato
res regis qui ad huc puer erat i
senato suo cum beniuolis suis fre
quentes erant. non inter se eadez
sentientes. Quibusdam eniz uideb
atur ipsuz recipi. alijs ab egypto
repellere. theodotus uero uir qdā
chius. in rhetorica facultate nice
dis gratia regis proceptor cum
ex inopia melioz rogatus fuisset.
ut consilijs adesset. utrosq; con
sultores errare ostendit. eos scilicet
qui pompeuz recipi iudicabat.
ac eos qui repelli cum ab aegyp
to uidebant. Unum enim utile
esse inquit ut receptum occideret
ad dēns consilijs hominē mortui
non mordere. huic sententiae cū
senatus inclinaretur. incredibile
et in opinatū exemplum pompeuz
magnus fuit rhetorice theodoti
atq; facundie sicut ipse orator i
uacillare postea uentus non est.
paucum deinde post tempus cū
cesar inuasisset aegyptuz. illi ob
iudicijs suis. pessimi pessime ex
tincti sunt. Theodotus uero forte
quadāz adignobile et miserum qd
dam tempus reseruatus. errabu
tus brutum non latuit. cum asiā
exercitu petuisset. Coram bruto

itaq; adductus atq; damnatus.
maius ex morte nomē q̄ ex uita
adeptus est. Cassuz interea brutuz
uocauit in sardibus. quo accede
te. brutus cum amicis obuiaz illi
fuit. Vtrosq; armatus exercitus i
peratores appellauit. Quem ad mo
duz in rebus magnis et amicis o
multis ac duabus contingere solet.
hi ex causis quibusdam innatis atq;
calumnijs. antea coetera omnia cō
festim extinere ipso in parte quadā
hospitijs sese collegere. ibiq; amotis
procul arbitris et foribus clausis i
ad mutuas querelas deuenere. de
inde se se arguere criminatq; coepē.
Ex his cū ob utriusq; uehementiaz.
ad lamentationes. lacrimas auda
ciamq; fluxissent. admirati eoruz
beniuoli. asperitatem uocis et to
num. extimere ne ex hoc ulterius
procederetur. Inuasi igitur adeoz
ingressi sunt. M. etiam faonius ei
tomis imitator neq; doctrina ma
gisq; ubertate quadāz et insano o
ferme affectu philosophans. intus
profectus est. a domesticis accer
situs. opere pretiuz quippe erat nā
cisi faonuz. inter cuiuscūq; gene
ris litigantes. uehemens eteniz
erat in omnibus atq; proptissimuz.
Verū hac in re. non existimauit se
dignum inter hos romanos du

si qui audacia qu
ut alias no semel. al
una extingueret. cum
receptus. Vi i
inter presentes manibz
composita no
cessit. carmina reoruz
nelson dedit. Sed
ambo etenim uia
deinde ut seq.
in usum est du
foras eient. ue
canem gre
appellans. Ni
finem illoni
dedit. statimq; di
ci enim. hoc cassius ci cenam
brutus amicos couocet
discubissent. fao
dum inter
accessit. Sed attestate
non accersitum illic
et ob id in infima spoda
faonius in profec
discubuit. Inde ab
inocunduz risum atq;
Postero die brutuz
romanus qui sub
liboz iam fidus
fuit ipsum cri
public damnas ipm
Quam rem Ca
Iose enim o

ces consultorem . s; qui audacia qu
 adam cynica: ut alias no semel . al
 terantium uas extingueret . cum
 iocunditate risuq; receptus . Vi i
 taq; tum inter presentes manib;
 sibi locuz uindicans . composita uo
 ce ad eos incessit . carmina reatas
 que homerus nestori dedit . Sed
 credite nobis Ambo etenim iuue
 nes magis estis deinde ut seqt .
 Ex quibus cassius in usum est du
 ctus . Brutus ipsuz foras eiecit : ue
 rum canem et falsum canem gre
 cis uocabulis illum appellans . Ni
 hilominus hoc tunc finem illoni
 altercationibus dedit . statimq; di
 ssiecti sunt . hinc cassius cu cenam
 apparuisset . brutus amicos couocat
 qui cum omnes discubissent . fao
 nuus ex obliuione dimissus inter
 cenandum accessit . sed attestate
 bruto illuz non accessitum illuc
 uenisse . et ob id in infimaz spoda;
 deduci iubente : faonius in profec
 tus in mediu; discubuit . Inde ab;
 potusq; non inuocunduz risum atq;
 iocū exhibuit . Postero die brutus
 L . pellam cuem romanuz qui sub
 ipso militauerat . sibi q; iam fidus
 fuerat . sardianis furti ipsum cri
 miantibus publice damnas ipm
 in famem censuit . Quam rem Ca
 ssus grauter tulit . Ipse enim o

antea dies paucos . duos amicos su
 os eisdem delictis redargutos . pri
 uatim admonitos . palam dimisit .
 eisq; tu eam utebatur . Unde bru
 tum improbabat quod nimis auste
 rus atq; seuerus foret . eo salicet te
 pore in quo humanitate atq; clemē
 tia opus erat . Sed ille euz ad mo
 nebat ut idus martias in memo
 riam sibi duceret : in quibus Caesare
 occiderunt . Non em; caesum aiebat .
 quo omnes homines undeciq; uexa
 ret . s; quod sustentaculuz ac columē
 illis foret qui id facerent . Quare
 si qua occasio laudari potest ex q;
 negligatur iustus : satius fuerat o
 Cesaris amicos tolerare quam eos
 qui coram se ipsis delicta patrarēt .
 Illis enim in humanitatis crimen
 imponitur . nobis iniquitatis . Coe
 terum cum exasia digressum ess
 ent . dicunt ad mirandum signi
 seu portentum bruto fuisse . Natū
 quidem erat somni paratissimus o
 hic uir . somniq; et exercitio et cō
 tinentia ad parui tēporis spatuz
 producebat . Inter diu dormiebat
 nūquam : noctu tantum : quatu;
 neq; quicq; facere : neq; cū quoq;
 colloqui : quiescentibus coetere ob
 misiss; . Iustante bello . hic rerum
 omnuz summam habens in ma
 nibus . preterea sensus omnes o

rebus futurus exponens: cum primis
in sero ex cubis somnasset que
sciebat. deinde reliqui noctis tem-
pus necessarijs rebus dabat. Si i
uel supererat tempus. uel negotia
ipsa deficiebant: usque tertiam uigi-
liam litteris operam prebebat. Ju-
sta enim eandem horam centuriones
atque tribuni secum conuenire con-
sueuerant. Cum ergo ex Asia disce-
ssurus foret exercitumque traicere:
nox equidem erat profunda et fer-
me media. lumen uero splendidum
nimis contubernia non habebant
et silentium undique tenebant castra
Is itaque secum aliquid reputans.
sibi ipsi intentus. aliquem ad se in-
gredientem praesensit. Ad introitum
aspiciens. horrendam et monstruo-
sam aspexit imaginem corporis
feri atque terribilis silentio sibi as-
sistere. interrogare tamen eam
ausus brutus. quis inquit homi-
num seu deorum es. aut quid tibi
uis qui ad nos uenisti. Ad quae
submurmurauit ille: tuus o brute
malus genius: in philippis me
uidebis. Tum brutus interterritus.
uidebo respondit. Verum cum eu-
anuisset imago: accessit pue-
ris atque dicentibus se nullam uocem
audiuisse. nullamque uisisse ima-
ginem. brutus accubuit. Deinde

sub orta luce uersus ad cassium
uisionem ei narrauit. Tum Cas-
sius rationibus Epicuri inuicem
consuetus et alias in his cum bruto
differe: noster inquit o brute
hic sermo est: quod non omnia
uere patimur. neque uere uidemus
sed deceptibile quoddam sensus
noster. preterea intellectus per-
spicax ad mouendum sensum illum
e subiecto nullo mutare ad om-
nem formam. Imaginatio enim ce-
re similis est. Anime uero hominis.
que fingens et ficta pariter habet
facilimum est per se ipsam idem
uariare componereque. hoc ostendit
somnia mutationes quas bre-
ui momento phantasia uertit in
multiformes passiones et imaginum
species. Moueri semper naturale hoc
est. motus autem uel phantasia
est uel quaedam intelligentia.
Tibi o brute corpus natura tri-
ste. eleuet intellectum atque di-
tuit. Demones esse nec credibile
hoc: neque si sunt hominum habent
formam aut uocem siue poten-
tiam quae ad nos pertinet. o
Quam uellem o brute hos esse.
ut non solum armis equis totaque
nauibus sed deorum suffragijs fide-
mus: qui optimorum operum atque
sanctissimorum duces sunt. his

casius brutum cum
cum milites adpina fig
duae aquile in ca
capta simul habentes ut
cadere usque philippis a
continuo enuntie. Et
die quae pugna an
abre uise. Coeterum ple
his locis gentes
subogit. Si qua am
dore ipsis obliteret: te
hic copias conuictas
expugna uerunt.
ad urbem thasij
hic iuxta nor
que triffallina
castra ponit
in ipsos hostes
coagere locorum
Qua impugna
natura grauari.
aduersariorum copias ab
celerrimo auxilio
morae bruto coe
incredibile fut
deinde post
uenit cesar. Acces
aduersus antonij t
aduersus cassium cae
qui in medio ipsorum
philippis romani
hic tunc maxime
utrisque conuenit.

sub orta luce uarias ad castra
 uisionem ei narrauit. Tum de
 suis rationibus Epurum uari
 confectus et abas i hinc castra
 differre: noster inquit o bruta
 hic sermo est: quod non omnia
 uere patitur. neque uere uident
 si deceptibile quoddam sermo
 nostere. praeterea intellectus per
 spicax remouendū sensum
 e subiecto nullo mutare ad
 nem formam. Imaginatio enim
 re similes est. hinc uero hinc
 que fingens et ficta. patitur
 facillimum est per se ipsam
 uariare componereque. hoc est
 formorum mutationis quae
 in momento phantasia uocatur
 ueliformes passionis et imagi
 species. moueri semper natiua
 est. motus autem uel phantasia
 est uel quaedam intellectus
 Tibi o bruta corpus natura
 ste. eleuet intellectum
 te. demones esse nec credit
 he: neque si sunt hominum
 formam aut uocem. sine
 cum quae ad nos pertran
 Quam uellem o bruta hoc
 ut non solum armis equis
 nandis. si deorum suffragis
 mus: qui optimorum operum
 sanctissimorum duces sunt. he

sermombus cassius brutum emo
 lluit. Cum milites ad prima fig⁷
 egredierentur. duae aquile uisae
 quedam raptā simul habentes uix
 castra euolare usque philippos a
 militibus continuo enutrite. Ex
 quo loco ei die quae pugna an
 tecessit abire uise. Coeterum ple
 nisq; uicinas his locis gentes i
 brutus sibi subegit. Si qua ciui
 tas aut dux ipsis obisteret: te
 omnes illuc copias conducentes
 tot tantosq; expugnauerunt.
 ut usque mare ad urbem thassuz
 progressi fuerint. hic iuxta nor
 banuz in locis que difficillima
 atq; angusta sunt: castra pone
 tibis insultantes i ipsos hostes
 ad rebellionē cogere locorum
 q; dimissionem. Quia i pugna
 cuz cesar ualitudine grauariet.
 ferne aduersariorum copias ab
 supissent nisi celerimo auxilio
 et breuitate morae bruto coe
 terisq; hostibus incredibili suc
 curisset antonius. Deinde post
 decem dies uenit cesar. Acies
 disposuere aduersus antoniu i
 brutus. et aduersus cassius cae
 sar. Campi qui in medio ipsoru
 adiacebant. philippos romani
 appellauerunt. hic tunc maxime
 romanorum uires utriq; coeuenē.

Verum multitudine. bruti copie
 non paruz distabant a militibus
 Caesaris. sed ornatu et armonuz
 cultu. splendorior bruti exercit⁷
 apparuit. Ex auro enim pleriq;
 horu arma uidebantur. Argentu
 q; inter eos abunde excuberabat
 licet in coetens brutus ex singu
 lari quada; modestia. ductores
 sui exercitus: parte et modico af
 fuctos continuisset. Censum eiz
 quem circa manus et reliquuz
 corpus habebant extimabant i
 uis honoris cupidis quiddam i
 dignitatis adicere. Praeterea h
 uiscemodi ambitiosos atq; cu
 pidiores uiros. bello fore asperi
 ores si diuicias in armis expo
 sissent. Coeteruz cuz caesaris i
 castra lustrarentur. paucuz tri
 a et quinq; drachmas uirtam
 ad sacra diuiserunt. Quā rez
 milites bruti contempserunt ex
 parsimonia seu pusillanimitate.
 Inde ipsi sub diuo quē ad moiz
 est consuetudo lustrare exer
 citum. atq; profanificijs: cu
 libet secunduz eorum contuber
 nia: frumentuz debituz et qn
 quaginta partia drachmas. et
 ex beniuolencia et auditate pu
 gnandi longe magis suos be
 nuolos adepti fuere. Nihilomi

nus in hac castrorū lustratione memorant. pestiferū quoddam signū acassio uisum. Coronam enim dilaceratam eius satellites sibi attulit. Dicitur et antea in spectaculo quodam uictoriae signum ex auro cōflatum. cum sibi apportaretur. cecidisse. Labente illo qui eam afferret. Praeterea uolatilia plura quae caribus pascuntur. quot quot diebus feruntur in castris apparuisse. Examina etiam apium circa locū quēdam intra uallū in sedisse. quae locū augures et superstitione conmoti exclusere a castris. hoc etiam cassius ex epicū rationibus modeste tulit. sed eius milites omnino perterriti. Unde non uehementer optabat cassius impresentiarum rem ferro decerni. sed censuit milites quod auro dicebat esse ueniores. numero uero deficere ab hostibus proelii terere. Brutus antea festinabat id expediri quod celerime aut libertas patriae restitueretur. aut uini omnes qui impensis. militū et imperijs uexabantur. his malis liberaret. Dumque haec animis reputaret aspiciens brutus equites suos qui iam iuxta pugnae cecepe-

rant. preualere. et aduersus hostes salubriter prosperari. tum magis mentē attolit defectiones etiam quaedam ad hostes calūnięque atque suspiciones in castris in natae. plures ex annis cassij. ad sententiam bruti ueterunt. Verū attellius unus ex beniuolis bruti. ipse aduocabatur iubens ad pugnam huiusmodi expectandam omnino esse. Quem cum interrogasset brutus. quid expectatio ista in alium annum conduceret. si nihil aliud respondit. plus tamen uiuam. Ad haec cassius indignatus est. sed nihil minus atellius et alios simili sermone dicebat. haud mediocriter lesit. Decretū est igitur postera die proelium committere. Brutus interea optima spe fretus. ac philosophicis rationibus inuictus. pacta cena nulla quieuit. Cassius inquit messala cenauisse. secūque incena ex domesticis habuisse quā paucos et praeter naturae suae consuetudinem secū meditante tui conspectum fuisse ac silentio pressus. Deinde amota messala refert eum. cum suam manum apprehendisset. haec graecis uerbis iactans ut consueuerat protulisse. te o messala testor. haec pompeio magna coactus prebui ut

propria pro patria uera ale
tamen bonam habem
fortunam itaemur. cui et
consilium inimus diffi
aut istum haec locuro cass
messala: illis tunc uis
deinde ab ipso sei
diem conuuij uocari
natalem celebrabit
die. utiq; castris
cassij certaminis signa
pallam rubeam
conuenere castra
ut nam brute in
datum sit: si
ponere tempus in manu
Cum autem
humanarū in
et preter uenūsq; me
proelio. nō facile
mutuo uideam
de fuga aut de nec
Ad haec respondit b
ad hoc cum unior essem
in exptus. nescio
in philosophia sermo
magnū. iquo ad
inueni in uera quod se
tamquam nefas
esse fati cedere. ne
reaper que contin
fugere. Nunc diuer
in inferatibus

una in pugna pro patria uicta alea
 sit mentem tamen bonam habem?
 cum ad fortunam ituemur. cui et
 si malum consilium inimus diffi-
 dere aut uictum haec locuto cass-
 io. refert messala: illuz tunc ultio
 se complexum. deinde ab ipso se i
 postera diem conuiuia uocatus
 in qua eius natalituz celebrabat
 ut u' illuxit dies. utriusq; castris
 bruti et cassi certaminis signa
 imposita sunt: pallium rubeum.
 ipsi in medio conuenere castror.
 Deinde cassius. uti nam brute in-
 quit nobis uincere datum sit: si-
 mulq; p omne tempus i mutua
 felicitate conuigi. Cum autem
 maxima reruz humanaruz in-
 certa sit: et preter utriusq; me-
 tem euadente proelio. no faale
 est ut nos itez mutuo uideam?
 quid aut de fuga aut de nece
 decernis? Ad haec respondit b-
 rutilus. Adhuc cum iunior essem
 o cassi et reru in expertus. nescio
 quo modo in philosophia sermo-
 nem edidi magnuz. i quo ad
 uerfus catonem in ueri quod se
 ipuz peremisset. tamqua nefas
 et i humanu esset fatiq; cedere. ne-
 q; i trepide reaperit que contin-
 gunt. s; ea fugere. Nunc diuer-
 sae sententiae in infelicitatibus

fio. Quare si deus presentia non
 tueatur iteru alios apparatus. ite-
 rum alias spes redanguere non
 est opus. s; a fortuna liber euadaz.
 idus martias laudans i quibus
 uitam patriae dedi alibi uictur?
 ob patriam. liberam. et gloriosaz
 et splendidam uitam. his ubiq;
 subridens cassius brutuz coplex-
 us. hoc inquit proposito i hostes
 iruamus. aut enim uincemus.
 aut uincentes non timebimus. P-
 ost haec presentibus eorum amiaz
 destruendis aiebus inter eos fino
 exortus est. Brutus cassium postu-
 lauit ut dextru cornu sibi concede-
 ret. quod et ob perita rei militaris.
 et ob aetatem magis uidebatur i
 cassio pertinere. Nichilominus cas-
 sius ad concessit. praeterea hoc in
 cornu messalam bellicosissimam
 partem militum habentem loca
 uisit. Quo pacto brutus. equitati
 eduxit: omni ornamento maxime
 cultuz. iuxta quos haud segnius
 pedites instruit. Antoniam uerfus
 paludes ubi castra posuerant uallu
 in iectere. itaq; ad mare cassio pre-
 cludebant. Cesar inter haec iocaba-
 tur. absens ipe ex mala ualitudi-
 ne. sed eius copiae que aduersus
 hostes pugnatuiae haud inuim
 uidebantur. sed incursionibus ta

tum pro tempore usure. que leuibz
sagittis atq; tumultibus isilientes
ad uersanos p turbarent. Paru hi
itenti cornu opposito bruti cla
morem qui circa ualluz effunde
batur admirabantur. Non enim
hui' eam scire poterant et hic co
tinuus multusq; efferebatur. Inte
rea cum a bruto tessera prodiret
exqua proeli signum ducibus i
dabatur: ipseq; brutus equos le
giones ambiret. ad monens ut
spem bonaz haberent: pauci expe
tare potuerut uti signum sibi da
tum acciperent. alij uno impetu
ingenti clamore i hostes prosilue.
Perturbato igitur aciez ordine.
ac legionibus hinc inde distra
ctis: amessala primuz. deinde a
coeteris: sinistruz cesaris cornu
pretermissuz. Unde paruz i hoc
latere ferientes in media ca
stra procurruerunt. Ex his cesar ut
ipse in commentarijs suis scrip
sit: cuz quidaz fertorius. M. i
inter domesticos caesaris pri
mus. in somnis esset ad moni
tus prior nocte: uti caesar inde
abiret castraq; relinqueret an
tea parum excesserat. Credituz
tamen est euz tum occisum fuisse.
Lectici enim ipsius licet uacuz
pilis ensibusq; cu pforassent: hic

Laceram abstruxere. In castris
unde fit magna cedes copren
soz preterea duo milia lacede
monioz qui nuper in auxilium
Caesaris aduenerant. Cesa. No
enim ambi erunt caesaris copiaz.
sz recta irruentes. faalli me per
territos auerterunt. strictisq; gl
adijs tres cohortes fudere. Deide
fugietes alios impetu persecuti
in castra sunt: uincendi cupidi
tate detenti. brutuzq; ipsuz duce
habentes. Coeteruz id quod uicto
res ipsi haud ad uerterut. Caesar
ipse uictus ostendit. Nudum
enim et cassuz latus ad uerse ph
alangis. aqua dextenz cornu
bruti disiectuz erat. dum in
sequunt. mediaz eoz aciem no
omittunt. sed magno conatu i
ea detinentur. Sinistru uero
Cassuz et ex confusione milituz.
et ex ignorantia rez que obtu
gerunt. in castra cuz fugauisset
illos intra ualluz psecuti. cuncta
diripiunt. presente nullo impe
ratoruz. Antonuz etenim dicit
in initio pugnae. hostuz congres
sum euitauisse: atq; in palude se
se recepisse. Caesar uero necubi
manifestus erat: na ualluz exi
erat. Quidam preterea bruto
enses sanguine madentes oste

uerant se illum me
et ceteris oris ac o acra
fuit referent. Intera
media acies: strage
cede oppressa fuerat:
brutus uictor appar
admodum Cassius me
solam. hoz res imperi
quod brutus Cassio
uictor auxiluz non tulit
brutus uelut uictum ex
in ponit. Deinde quod
uictoriae metam posuit:
et plura hostuz
compendent. ipsiq; in
verum rediens br
a lato cesaris apparatu
est quod copiaz cassi
confuorat i loco no uide
neq; coetera ordie
Rapta et cu extemplo
fuerant abire
uictibus. Qui uero uict
eant aciem acutorem ha
suo retulit. se se multaz
et ceteros fulgere. multos
argenteos intra ualluz
dein. unde apparere sibi
eandem numeruz: neq; cu
armatoz appara
est quoz reliquissent. Nibi
nos se uidere aiebant
qualem fas

taucunt: iactantes se illum int-
 feasse effigiem oris ac saetate
 in qua fuerat referentes. Interea
 et cesaris media acies: strage
 et suprema cede oppressa fuerat:
 et omnino brutus uictor appare-
 bat. quem admodum Cassius uictor
 hoc uero solum. horum res imperni-
 ciam duxat. quod brutus Cassio
 ueluti uictori auxilium non tulit.
 Cassius brutum ueluti uictum ex-
 pectare non potuit. Deinde quod
 Messala uictoriae metam posuerat:
 quod tres aquilas et plura hostium
 signa comprehenderit. ipsique ni-
 hil amiserunt. Verum rediens br-
 utus. iam deleto cesaris apparatu
 adnuatus est quod copias cassii
 sicuti consueuerat in loco non uide-
 ret excelsis. neque coetera ordie
 suo esse. Rapta et eius extemplo
 atque dilacerata fuerant ab irue-
 tibilibus hostibus. Qui uero iuxta
 ipsius erant aciem acutiorem ha-
 betes sibi rettulerunt. se se multas
 uidere cassides fulgentes. multos
 clipeos argenteos intra uallium
 cassii deferi. Unde apparere sibi
 neque eundem numerum: neque eu-
 dem custodum armorum appa-
 ratum esse quos reliquissent. Nihil
 hominum nec se uidere aiebant
 Cesarum multitudinem qualem fas-

foret: tot cohortibus uide uictis.
 haec primum mentes bruto pre-
 buere cassiane cladis. Relinques
 igitur presidia incastris hostium.
 milites reuocati. eosque cogit. ta-
 laturus auxilium. Sed res cassii sic
 ierant. neque libenter aspexit. Cas-
 sius. primum ingressus militum
 bruta. quod sine signo quod sine
 missu iruisset in hostes. neque sibi
 placuit. quod hi uictores confestim
 ad rapinam procurrissent. et ad-
 quaeatum contemneres circū dare
 hostes. Quare dilatione sua atque
 ignauia magisque consilio et impe-
 tu ducum adextero hostium cornu
 circum opprimebatur: moxque ut
 equites inclinare uidit: et uersus
 mare de fuga cogitare: sub fugi-
 entes etiam pedites retinere ten-
 tavit: signumque ab euadente mi-
 lite uno rapuit. illudque ante pedes
 fixit. sed militibus qui circa cor-
 poris sui presidium locati fuerant
 haud sponte manentibus coactus
 cassius cum paucis in edum collez
 unde castra spectari poterant.
 euadit. Sed praeter castra ab ho-
 stibus capta hic nihil prospexit.
 erat enim usum hebetior: equites
 uero circūstantes aspicebant
 multi qui ad ipsius aduentabat.
 hi erant illi quos nuper brutus

in presidium sibi miserat. h. credidit
Cassius. hos cohortes hostium fore
qui ipsum aggredierentur. Expre
sentibus tamen unum dimittit ti
tinium qui cuncta specularetur. hic
ergo profectus equites adueniē
tes minime latuit. Sed ut eum ui
dere urū amici et cassio fidum.
laetitia exultant. Inde consueti et
salute data ex equis desiliere. dex
uinxere. alij ipsum ambientes ex
magno gaudio cum plausu pe
na cantabant quod maximū malū
euitauissent. Interea cassius uere
titinium excusauit ab hostibus et
captum: cumq; haec dixisset. obli
litem meam spectare potuimus
uirū amissimū ab hostibus rap
tum: tristis in solo quodam contu
berno se se recoepit ex libertas unū
noie. pindarū secum trahens. quē
ex claudibus cassi in hos extremos ca
sus sibi preparauerat. Tum cassius
chlamide obducta caput obtegēs
ingulūq; euadans: se ferendus
prebuit. Auulsū ab humeris caput
reperit. Ast pindarū nemo ho
minū post cedem hanc uidit. Ex
quo plensq; scrupulū iniecit qd
missus uirū interfecisset. Post
haec haud longe equites manife
ste cogniti sunt. et titinius coro
na redimitus ab ipsis redibat ad

cassius. Ut uero exploratu et ami
corū se se affligentium questibus
ac ululatibus rem intellexit et eno
rem ignorantiae. ensē diripiuit:
multumq; in suam tarditatem in
uectus se ipsū uigilauit. Brutus
conflictum Cassi cum intellexisset.
appropians iuxta uallum mortē
illius audiuit. Corpus deinde tū
exornasset luctibus. ac summū
romanorum omnū uirū cū illum
appellauisset. asserens nullum iam po
sse eum talem in urbe fore. ipsum
decenter ornatum thasum mittit.
ut in exercitu eius funus turbe atq;
mestitiae causa non esset. quo pac
to: ipse cassianos milites cogens et
eos solatus est praeterea cum aspersis
omnes necessarios spoliatos. pro
rebus amissis cuiuslibet duo milia o
drachmarū pollicitus est. Milites ad
huius orationē spe recreati sunt. et
magnitudinē largitionis obstupē
Deinde abeuntem eum cū leto clam
ore sunt comitati. ipsū laudibus
effidentes quod ex quatuor impe
ratoribus solus ipse in uictus fue
rit. factum enī res ipsa docebat
et in proelio tunc bene secum per
actum esse constat. Nam cohorti
bus paucis aduersarios omnes fu
gavit. Si omnibus copiis usus eēt
in pugna nec accessissent pluri

qui hostes

hostes aduersus hostes pro
nulla profecto pars ip
intra ut creditur reman
oero nulla cesa cum
quos brutus brigas a
solanus erat. Aduersus
se castmare plures
cedisse. Quapropter
extremabant illi anteq
noie demetrius: ne
ad antoniu: uenisset.
chlamide rapto
antoniu: est profec
delans ita confidere
in prima luce. copias ad
statuerunt. Coet
apud bruti
penulo fluctuaret. sic
omnibus di
egebant. Cassi
duas no facile fe
aduersus uictores iuda
ac odio flagrabant. milites
esse uisus. pugna tamen ab
Capitoni: deinde qui fu
et in armis suspent. occidi
aun culis soluit: iqes
ut ab hostibus magis cape
et apud eos capti et fusi
non nisi tuos et
eos ee posse. Quas
apprecet duces et pro
suo modesto ferre: eos ce

qui hostes aduersus hostes prouocauissent. nulla profecto pars ipsorum in uicta ut creditur remansisset. horum octo milia caesa cum domesticas quos brutus brigas appellare solitus erat. Aduersariorum refert Messala se existimare plures quam induplo caecidisse. Quapropter magis extimescebant illi antequam Cassij fuus nomine demetrius: nocte inuicem ad antonium uenisset. Is enim cadauere chlamide rapies atque enses ad antonium est profectus. Quibus delatis ita confidere coepit. ut prima luce copias ad pugnam educere statuerent. Coeterum cum uterque exercitus apud bruti satis cum periculo fluctuaret. sic etenim copiae captiuis onustae diligention presidio egebant. Cassij uero. mutatione duas non facile ferrebant. sed aduersus uictores in uindicta quadam ac odio flagrabant. milites in armis esse iussit. pugna tamen abstinent. Captiuorum deinde qui fuerant et in armis suspecti. occidi iussit. liberos amniculis soluit. ipsos optare se ut ab hostibus magis caperentur. et apud eos captiui et fuisse erent apud se enim non nisi cives et homines liberos. eos esse posse. Quam rem cum aspiceret duces et proximis suos modeste ferre: eos oc-

culte taciteque saluauit. clam eos e stationibus propiciens. Inter hos unum quidam erant. Volumnius minus. et saculo histrio captiuus. quos cum brutus in aliqua sorte non poneret. eos adducetes amica coram bruto. ipsos circumstantur. quod eam tunc. neque dicere neque carere contumeliose non abstinerent: circa iquaec tacente bruto. alijs impliato cunis. Messala corunus censuit ut eos uirgis caesos. nudos traderet hostibus: ut uiderent qualium uirorum in exercitu egeant. copotatorum atque diacorum. P. casca is qui primus caesarem percussit: non belle inquit defuncto cassio cum usque iocoque facia facimus. Tu uero brute clare ostendes: quales animi habeas circa collegam ducem. si hos puniueris mordaces et contumeliosos uiros. aut inuiculis trudentes. qui ei maledicere haud cessabant. Ad haec nimium indignatus brutus: quid ergo inquit o casca me horum interrogatis: cur non ipsi iuxta libitum uestrum facite. Hoc responso captasse uisi bruti metes aduersus miserimos hos uiros. ipsos ide abductos perdidere. Brutus deinde dona promissa militibus tradidit. moxque pauca questus: quod nuper pugnae signum non audisset.

castius. ut uero explorati etiam
corum se se affragantem opes
ac ualidibus rem intellexit etiam
rem ignorantiae. eadem tempore
multumque in suam tarditatem
uectus se ipse uigilant. Erant
confuctum Cassij cum intellexit
appropinquans uicta uillam uocem
illius audiuit. Corpus deinde
exornasset luctibus. ac summo
romano omnia uiam cu de
appellauerit. asserens nullum
se tuem talem in uibe fore. ipse
decebat orationem thorsum
ut in exortu eius finis tunc
messinae causa non esset. quae
to: ipse cassianos milites
eos solatus est. praeterea cum
set omnes necessarios solum
rebus amissis culibet tu
drachmarum polius est. uis
buas oratione spe recitat
magnitudine largitione
deinde abiecit cum cu
ore sunt comitati. ipse
effrentes quod exquar
rationibus solus ipse in
nt. factum enim res ipse
et in proelio tunc bene
actum esse constat. Nam
bus paucis aduersarios
gunt. Si omnibus capere
in pugna nec accessissent

qui hostes

quod in uisum in monia: atq; confusi
in hostes erupissent. pollicatus ipis
est. si uictoriam proxime pugnae
reportarent. duas ciuitates inpre-
dam libere sese concessurum thessalo-
nicam. et lacedemoniam: hoc solum
i uita bruti inter coetera crimina
quibus arguitur: in excusabile ha-
betur. licet longe his grauiora p-
mia militibus sine antonio atq;
caesar permisserint: italiam ferme
totam: exclusis antiquis habita-
tionibus ac possessionibus eius: ut
ea loca illi praeterea ciuitates in-
tegras in bilibus sibi pertinentes ac-
ciperent. Sed his quidem domina-
ri et uincere propositum erat: et
hic erat belli ipsorum finis. Brutus
ex sola uirtutis gloria: neq; ui-
cere neq; saluare creditum: nisi
cum bono et aequo. haec igitur
concessit brutus post excessum
cassii qui a plenisq; accusabatur q;
brutus ad inuisita quaedam et uo-
lenta adduceret. Sed quae admo-
dum inuane: temone effracto:
conantur alia ligna figere. et
iuxta necessitatez operi adapta-
re: licet male id possit: sic brutus
intot et tantis copiis. haud num-
quam refortunata: collegam duce
non habens qui pari lance respo-
nderet: rebus cogebatur uti pre-

sentibus. praeterea multa facere
ac multa dicere militum suorum
arbitrio. Quare uidebatur omnia
illa concessurus: quae cassii mi-
lites placatura erant: intracta-
biles etenim hi habeantur. In-
castris ex amissione duas aspem
et effrenes. Aduersus hostes ex
conflictu procepto: ignaui ac timi-
di. Nihil uero melius antonio atq;
caesare se res habebant: qui nec-
essario utebantur ut a uento foro:
et ex castrorum coacuitate aspem
biemem expectabant. Paludibus
enim implicata praeterea post pu-
gnam autumnalibus pluuiis copi-
osi limo omnia contubernia im-
pleuerant: aquaeque ex frigore
inglaciem densabantur. Dum
hoc in statu sese utriusq; habent:
de clade pelago accepta: nun-
tius in castris caesaris refert. plu-
res etenim copiae militum quae ex
italia caesari ducebantur: a na-
uibus bruti absintae sunt. horum
propterea hostes effugientes: ex
famae uela rudentesq; madentes
supstitas tamen fuerunt. haec
audientes caesar antonius fe-
stinare rem ferro decerni. an-
quam brutus uictoriam presenti-
ret. Eadem namque die obtigit
ut terrestris pugna commissa

fuerit atq; naualis. Verum quod
 ex casu magisq; ignauia eorum
 qui nauibus presidebant ignora-
 uit brutus uictoriaz partez cum
 iam viginti dies abisset. Non
 enim pugnam conseruisset seam
 dam: cui p multuz tempus res ne-
 cessarias pro castris preparauisset.
 preterea ipse illoconum oportuni-
 tate tenebat exercitum. biemis
 expers. nec facile hostibus in-
 uadendus. Viasse mari. uiasse
 etiam continenti. ad spes magni
 bruti dignitatez eleuauisset. Sed
 cu res ut uidetur: iam annulis
 regende non essent: s; ad mo-
 narchiam aspicerent. deus et
 mutare et abducere cuncta q
 uelit potens. bruto fortunam
 hanc letam abstulit: licet iam
 iam ita propinqua foret: ut
 euz uix latuerit. Ea naq; die
 que pugne precessit ferme s; b;
 nocte clodius sponte e castris
 hostuz ad brutuz uenit. nunti-
 ans quod quia sensisset cesar el-
 assem suam ab hostibus superata
 pugnare festinant. Que cu dix-
 isset hic uir fidez no habuit: nec
 ad conspectu bruti accessit: om-
 nino spretus: seu quod ueruz
 nihil audisset: seu quod obgra-
 tiam falsa nuntiaret. Verum

in ea nocte iterum dicunt tetram
 illam imagine bruto apparuisse.
 que cu eandem faciem representa-
 sset: nihil dixisse: sed mox abiisse
 dicitur. P. Volumini uir philosop-
 bus qui exuntio bruto comilita-
 uerat. hoc no comemorat signuz.
 sed aquilaz prima apuz plenaz co-
 spectaz fuisse refert. et ex tribunus
 militaribus quedam repente bra-
 chuz mira suauitate rosei odoris
 manans ostendisse. Quod cu plu-
 res abstulissent. nihil de siuisse.
 Duas etiaz refert aquilas i medio
 utriusq; exercitus spatio ante p-
 roeluz congregas simul pugna-
 uisse. Quas cu uidissent omnes
 in proeluz profectas silentiu abo-
 castra tenuere per magnu et in-
 credible ferme. Caesisse tamen
 aquilaz e partibus bruti profec-
 taz atq; fugisse narrat. Prete-
 rea ethiop: uulgo sese ostendit
 qui apertis castruz portis. aquilaz
 ferenti obuia factus. amilibus
 iuguna captantibus gladio cesus
 est. Brutus acie educta: cu eaz
 ex opposito hostuz staturisset: p
 multuz spatuz minoratus est.
 Nam suspitiones multe et indi-
 tia quedaz disponenti exercituz
 a quibusdaz prebita: Preterea
 equites uidebat pugnae intuz

haud aude inire: set continuo operam
peditum expectare. Deinde viri quidam
bellicosus et haecenus maxime for-
titudine sua celebris: iuxta brutum
ex equo descendens defecit ad hostes
Camulatus is uocabatur: quem cum
uideret brutus abentem: grauissime
idoluit: partim ob iracundiam partim
ob maioris mutationis proditionisq;
metum. Cura horam deinde nonam
inclinate iam sole aduersus hostes
brutus mouit castra. qui ea militum
parte quam ducebat ipse: uicit. ur-
gens sinistri hostium cornu quod ir-
ruenti sibi cedebat. Equites enim
corroborati una cum peditatu ho-
stes in repulere. Alteri uero cornu
ne ambiretur: duabus ipsius in hostes
educetibus quod numero erat breui-
us per medium scissus est. Unde in ual-
dus factum aduersarius inuicem ob-
stitit sed primum aufugit. Tum hos-
tes illud ferendo persecuti: pertinacissime
brutum circumdederunt. Sed ipse
quot quot opera uel imperatorie uel
militaris uirtutis. et manu et mente
inire tam graui atq; periculosa tur-
ostendit. Sed quod priore pugna sibi
profuerat ibac eum ostendit. Tunc
enim quiaq; ex hostibus meti erat:
confestim perditum fuere. preterea e-
milibus casu fugatis. pauci caesi
Qui uero euaserant. antequam co-

flictus undiq; fieret. reliqua exer-
citus parte tumultus atq; timore
repleuerunt. In hoc autem proelio pre-
ter coeteros. Marcus. catonis filius
inter optimos ac generosos iuue-
nes pugnas. defessus haud fugit
sue cessit. sed strenue manu usus.
dicens quis esset. et sese a patre
de nominas: in plurimis caesorum
corporibus cecidit. Ceciderunt et
aliorum fortissimi: bruti gratia omni
periculo se se obicientes. Inter bru-
ti domesticos erat uir quidam opti-
mus: nomine lucillus. hic barba-
ros quosdam equites uidens imper-
sequendo. aliorum nullam rationem
habere: sed in solum brutum cum mag-
no impetu ferri. statuit periculo suo
quam primum se illis obicere. omis-
sus ergo ab ipsis paucis: cum iterum
coram adesset: se inquit brutum
esse. Credidere illi. quoniam orabat
ipse ut ad antonium se ipsius aduce-
rent. Nam caesarem extimescebat:
at: in antonio uero spes letam i-
habebat. Tum illi uirum complexi. et
admiranda quadam felicitate se
sui existimantes. nocte iam immi-
nente ad antonium illum ducunt
premittentes e suis quosdam qui
haec antonio nuntiarent. his leta-
tus Antonius obuiam fit ad du-
centibus uirum. nonnulli etiam aliorum

audientes bruti uuii haberi ducaq;
 procurerunt. hi fortune casuz miser
 abantur. Alij dignitatis suae ipsuz
 arguebant quod uiuendi cupidita
 te barbaroz predā se fecisset. Cum
 appropinquassent substitit antonius
 mente uoluens qualiter bruti recipere
 oporteret. lucillus igitur ductus:
 animi per nimium fidens. M. inquit
 brutum o antoni nemo cecepit: ab
 sit ut ipsum quispiam capiat hostis.
 ne fortuna tantae uirtutis uictrix
 sit. Sed ille aut uiuus inuenietur.
 aut mortuus digne se ipso usus.
 Ego milites tuos decipiens ad te
 ueni: ob hoc nihil parti abnuens in
 tolerabile. haec locuto lucillo: ex
 tentis omnibus: Antonius adeos
 qui ipm adduxerat uersuz. nempe
 inquit o comilitones hunc errore
 grauer fertis: eludi existimatis.
 sed satote meliorem uos ueniatōz
 adeptos. Dū enim hostem quaeritis.
 amici nobis adductis. Vno quidē
 bruto: p̄ deos ignoro qua ire uterer.
 his amias utinā magisqui hostibus
 potiar. Cum haec dixisset antonius.
 lucillū amplexus. tunc illum cūda
 ex familiaribus comēdauit. Postea
 uero illo i omnia fido atq; dilige
 tissimo continuo usus est. Coeterz
 p̄transiens brutus rupem quādam
 arboribus densam atq; preruptaz.

iam nocte obscura haud multū pro
 cessit. sed i loco concauo et p̄ magnā
 petram habente. sedens: presentibus
 panas et amicorū et ductorū exerci
 tus. primū ad caelum stellis ornati
 inspicens. duos locutus est uersuz
 quoz alterū volumnius scipsit. Ita
 iouem haud lateant qui hoz es caua
 maloz. Versuz alius se oblituz fuisse
 commemorat. paucō pacta pugna
 brutus inter comites coeteros amis
 sos quelibet nominans. maxime in
 flauij atq; labeonis mētionē suscipi
 uit. Erat labeo ipius legatus. flauij
 opificiū prefectus. Interea e proximis
 quidam sicens: cum bruti aspiceret
 simili auditate detentuz. galeam i
 accepit et ad fluuiū cucurrit. sed stre
 pitu e parte altera facto. volumni
 us speculatiū accessit et cū eo daida
 nus scitifer. hi post paucū regressi
 de potu percontantur. ad que mode
 ste nimis subridens brutus. volum
 niū iquit. absortus est. sed uobis ali
 afferetur. Idem igitur destinatus
 ferme comprehensus ab hostibus i
 faucus uix euasit. Existimanti br
 uto nō multos i certamiē cecidisse:
 poliatas est Statyllus id ex hosti
 bus se satuni. Alias enim fas nō
 erat eorum castra conspicerē. facē
 igitur accensam hic eleuans ut
 e uasos e cede inueniret: reditu

promisso eo profectus est. Cui ergo
in castra peruentū esset: faxq; ele
uata: plummā horā terente staty
llio inquit brutus: si uiuit Statyl
lius ueniet. obtigit autē ut cui re
dieret: in hostes inaderet periretq;
Coeterum nocte procedente: brutus
accubans ut tulerat casus: ad chitū
eius familiarem Alloquitur. quota
cente atq; illacrimante dardaniū
scutiferū ad sese ducens: sermōez
quēdam priuatum cum ipso egit.
Eandem uoluminūz ipsūz grece ⁊
quibusdā orationibus exemplis
q; cōmonefaciens: orat ut manu
ensem uulneri ad aptaret: simulq;
ad plagam impelleret. Sed uolū
nūz id ab animo bruti euellere
tentauit. coeteriq; haud dissimi
liter id conati sunt. Verū dicēte
quodāz ē proximis manere non
oportere: s; fugere: surgens b
rutus: nempe inquit fugiendum
est: non pedibus sed manibus de
inde dextrā cuiuslibet super impo
nens iocunde nūmūz. se letari
inquit gaudio summo: quod am
icorūz suoz nemo sibi mentitus
erat. fortunā uero patriae accu
sare: se quippe ipsūz magis beati
existinare. quā uictores suos.
neq; heri tantum modo neq; an
tea: s; nunc uirtutis gloriam

relinquentes: quā nec armis ⁊
neq; potēcia relinquet illi qui
uincunt. Iudicio namq; meo ui
ros iustos iniqui. et optimos p
essimi perdunt. et preter leges
ac fas dominantur: hinc eos ob
testans obsecransq; ut salutem
ipsorū curent: cū duobus illorūz
aut tribus longius recessit. In his
fuit et Strato in facultate rhero
ricae quodāz domesticus. hunc ⁊
Stratonē brutus apud sese consti
tuens: ac ensem nudūz ambabus
manibus super capulo engens: cu
spidi in cubuit utraq; finiuit. Ali
qui dicunt non ipsūz brutūz. sed
stratonē ualidissimis bruti preabz.
oculos aliorūz inflexū. ensem ipi
subiecisse. brutūz uero impetu pec
tus prebentē. uibus proprijs u
suz quāz primū obisse. Stratonez
hunc messala bruti beniuolus: cū
postea cesari esset conuictus in
penitentia egit. Lacrimans o ce
sar inquit hic est qui meo bruto
gracias extremas subministravit.
Quare cesar ipm̄ conprehendi ui
bes cum in supplicijs habuit. De
inde i agombus apud actūz ex
optimis grecas unūz et ipm̄ du
xit. Messalam etiāz dicunt postea
a cesare laudatum. quod licet i
campis philippis bruti gratia ac

...bolno fuisse: in acto ra
...miffimū se se prebit. Ad
...de respondisse fertur. E
...semper melioris atq;
...patis bonorūq; fuisse.
...Antonius bruti de
...corpus ipsius i
...suā uestim uis
...hunc nestez pūpuez
...fuito ablatāz congro
...ocidit. Reliquis
...brutū ferulūz mi
...portā. Nicolaus
...et ualorius max
...non statueret. et no
...assennebatur immo
...caudā id prohibebat
...prunas ampa
...deinde os cla
...uā extinxisse. At
...quodāz brutū i acit
...necessarios conquere
...lunierans quod abip
...neglecta fuisset:
...uam finit magis
...ergo Nicolaus te
...postq; et passio
...et affectu et modū
...prebit: si ep
...fuisse dicimus
...M. brui.

cernimus hostis fuisset: in actio ta-
 men prontissimū sese prebuit. Ad
 que et ille respondisse fertur. E-
 go o cesar semper melioris atq;
 uestionis partis honorisq; fuisset.
 Coeterum Antonius brutū defue-
 tum inueniens: corpus ipsius i
 pretiosissima suarū uestiūz uisit
 in uolū. hanc uestez pūpureaz
 cum deinde furto ablatāz congno-
 uisset: furem occidit. Reliquas
 uero ad matre bruti seruiliūz mi-
 sit. Vxorem portā. Nicolaus
 pbilosophus et ualerius maxz
 narrat: cū mon statuisset. et ne-
 mo amicorū assentiebatur. unmo
 diligenti custodia id prohibebat
 exigne ardentes prunas ampu-
 ille atq; bibisse. deinde os cla-
 udentes sic uitā extinxisse. At
 qui epistola quedāz brutū iacet
 aduersus necessarios conquerē-
 tis atq; lamētantis quod ab ip-
 sis portā ita neglecta fuisset:
 ut ex morbo uitam finire magis
 elegisset. videtur ergo Nicolaus tē-
 pus ignorauisse. postquā et passio-
 nem mulieris. et affectū et modū
 necis subintelligere prebuit: si epi-
 stolam uere bruti fuisse dicimus.
 Exphat Vita. M. bruti.

Imus colucius salutatus. Antonio de
 lufchis salutem. d.

Anteq̄ ad illa que scribis accedaz
 filij hūc. habeo tecū addicendi fo-
 mam pauca discutere: quod discas
 saltem meū i hac epistolā dictioē
 dum mores corruptissimos sequens
 ulterius nō errare. Tu me uidisti:
 tu meū locutus es: et ut arbitror
 me licet i mixtū populo cognosce-
 res actutū. et etiā i maxima mul-
 tudine de me nullo ducereris er-
 rore. Responde michi. Repperisti ne
 me tricorperez genonem: Centi-
 manū egeona. uel herliūz prene-
 stinūz. quez trianime finxit var-
 ro. Repperisti uideo. ut iam mir-
 am definamus graeciā fabulante.
 Me quidez non unū alloqueris. s;
 ut plures. sed ut populūz. aut ali-
 quāz concionē. Et quis aut quā-
 tus error est blandiendi studio.
 tam aperte mentari. Sic ad aliquē
 loqui. quod nō ad ipsūz s; ad ali-
 quos sermo dungi uideatur. Et
 quid faceres si ut plerūq; cōtin-
 git mibi siml et alteri scriberes.
 Que natura uel ars instituit plu-
 ralem numerū qui debeat uel cō-
 gruat singulari. Dic mibi. si gr-
 aece scriberes: quez tunc hac stā-

relinquentes: qui nec arma
 neq; potētia relinquerē illi
 uincunt. Iudicio namq; mō-
 ros iustos iniqui. et optimos
 pessimi perdunt. et preter legē
 ac fas dominantur: hinc oēs
 testans obsecransq; ut salu-
 ipsoni curent: cū duobus illorū
 aut tribus longius recessit. Non
 fuit et strato infacilitate rē-
 nae quoda; tomesthas. hanc
 Stratonē brutū apud sese con-
 tuens: ac ensem nudūz ambūz
 manibus super capulo engra; ca-
 spidi in cubitū utraq; finit. Ali-
 qui dicunt non ipsūz brutū. sed
 stratonē ualidissimūz brutū pū-
 oculos alorūz inflexi. cū
 subuicisse. brutūz uero impetu
 tus prebente. umbra; pū-
 su; quāz pūmū obisse. Stratonē
 hunc messala brutū benedixit.
 postea cesar esset conuictus
 penitentiā egit. Lactanius ce-
 sar inquit hic est qui meo
 grauis extremas subministr-
 Quare cesar ipm conpēdit
 bes cum in supplicis habuit.
 inde i agonibus apud actūz
 optimis grecas unūz et ipm
 xit. messalam etiā dicitur
 a cesare laudatum. quod lat-
 campo philippis brutū gratūz